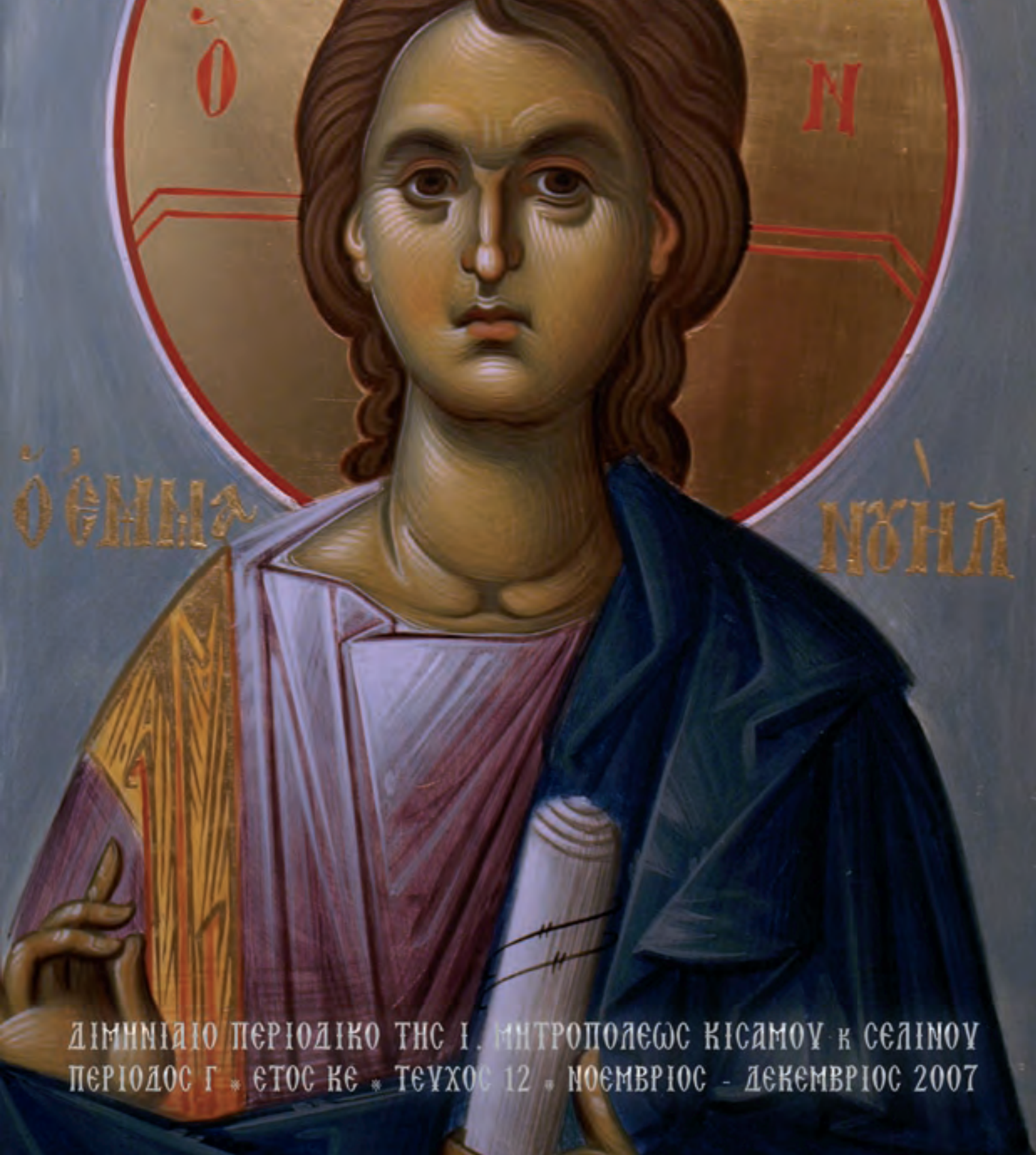

ΙΕ ΧΕ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΣΑΜΟΥ Κ ΣΕΛΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ * ΕΤΟΣ ΚΕ * ΤΕΥΧΟΣ 12 * ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Διμηνιαίο Περιοδικό
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κισάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΚΕ
ΤΕΥΧΟΣ 12
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007

ΙΔΡΥΤΗΣ:

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
πρ. Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνσις:
Ἱερά Μητρόπολις Κισάμου & Σελίνου
Κίσαμος Χανίων Τ.Κ. 734 00
Τηλ.: 28220 22128 - 22018
Fax: 28220 83037

Ἡλεκτρονική Διεύθυνσις:
www.imks.gr

E-mail: info@imks.gr
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
2492

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικές
Ἀριθμ. Λογαριασμοῦ Ἐθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος:
390/54013303

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Ἰησοῦς Χριστός
«Ὁ Ἐμμανουήλ»
Φορητή εἰκὼν.
Ἔργον ἱερομονάχου
Λουκᾶ Ξενοφωντινοῦ.

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:
Ὁ ἀνακαινισμένος
Ἰ.Ν. Ἁγ. Σπυρίδωνος
Καστελλίου Κισάμου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Πατριαρχική Ἀπόδειξις ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις». Τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ. **σελ. 163-164**

«Χριστουγεννιάτικο Μήνυμα». Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥ **σελ. 165-166**

«Τὰ Εἰσόδια τῆς Παναγίας καὶ τὰ νειᾶτα τῆς ἐποχῆς μας». Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Κισάμου & Σελίνου κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ **σελ. 167**

«Ἔτσι ἦλθε ὁ Χριστός». Τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου π. Ἰγνατίου Χατζηνικοῦ. Ἱεροκῆρυκος-Θεολόγου-τ. Λυκειάρχου..... **σελ. 168**

«Νὰ ξαναγίνωμε ποιητές». Τοῦ Αἰδεσιμοῦ. Πρωτοπρεσβυτέρου π. Εὐαγγέλου Παχυγιαννάκη. Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπου Ἰ.Μ. Πέτρας. **σελ. 169**

«Ἡ Γέννηση τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τὸν Εὐαγγ. Λουκᾶ». Τοῦ κ. Γεωργίου Παπατζανάκη. Δρ. Θεολογίας..... **σελ. 170-171**

«Κάθε γέννηση καὶ μιὰ ἐλπίδα». Τῆς κ. Εὐτυχίας Δεσποτάκη-Πευκιανᾶκη. Φιλολόγου **σελ. 172**

«Ἡ Ἀνα-γέννηση τοῦ ταξιδιώτη τῶν αἰώνων». Τῆς κ. Φωτεινῆς Σεγρεδάκη. Δημοσιογράφου-Λογοτέχνιδος.. **σελ. 173**

«Ἐνορίες τῆς Μητροπόλεώς μας. Ἐνορία Εὐαγγ. τῆς Θεοτόκου Καμισιανῶν Κισάμου». Τοῦ Αἰδ. π. Νικοῦ. Καβελᾶκη. Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας. **σελ. 174-175**

«Τὸ «Φαλδᾶμειον Οἶκημα» τῆς Μητροπόλεώς μας». **σελ. 176**

«Στυλιανός Φαλδαμής». Τῆς κ. Ἀνθούλας Νταγκουνᾶκη-Φιλολόγου..... **σελ. 177**

«Ἡ παιδική παραβατικότητα». Τοῦ κ. Γεωργίου Ε. Κρασανᾶκη-Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Κρήτης **σελ. 178-179**

«Ἡ σύζευξη τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας μέ ὀνόματα καὶ ἐπωνυμίες τοῦ Ἰησοῦ». Α' Μέρος. Τοῦ κ. Γεωργίου Λουπάση. Φιλολόγου..... **σελ. 180-181**

Ἱατρικά Θέματα. «Ὁ ρόλος τῆς Ὁρθόδοξης νηστείας στήν υγεία τοῦ ἀνθρώπου». Τοῦ κ. Ἰωάννου Στεφανογιάννη. Συγγραφέως - Μοριακοῦ Ἐρευνητοῦ. **σελ. 182-183**

«Τὸ Χρονικό τῆς Μητροπόλεώς μας». (Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2007)..... **σελ. 184-189**

Δωρεές ὑπὲρ τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Μητροπόλεώς μας **σελ. 190**

**ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ**

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Χριστός γεννᾶται, δοξάσατε,
Χριστός ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε».

Δεληφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,
Μέ πολλήν χαράν ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς καλεῖ νά δο-
ξάσωμεν τόν Θεόν διά τήν ἐπί γῆς ἐξ ἀγάπης αὐτο-
πρόσωπον ἐν θεανθρωπίνῃ ὑποστάσει παρουσίαν τοῦ
Χριστοῦ, τοῦ ἐνός ἐκ τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Πρέπει μέ ἰδιαιτέραν προσοχήν νά ἐξετάσωμεν τήν
ἀληθῆ καί ζωοποιόν σημασίαν τοῦ γεγονότος τῆς ἐνανθρω-
πήσεως τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ. Αὕτη ἀποκαλύπτει εἰς
τήν ἀνθρωπότητα πρῶτον, ὅτι ὁ Θεός εἶναι προσωπικός καί
ἐμφανίζεται εἰς ἡμᾶς ὡς πρόσωπον, ὅπως πρόσωπα ἔπλα-
σε καί ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους, καί δεύτερον, ὅτι περιβάλλει
ἡμᾶς διά τῆς ἀγάπης Του. Τά δύο αὐτά γεγονότα, τό πρόσω-
πον καί ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἐκφράζουν θεμελιώδεις ἀληθεί-
ας τῆς πίστεώς μας, τάς ὁποίας πολλῶν βεβαίως ἔχομεν
ἀκούσει. Ἐν τούτοις, ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν εἰς τήν ζωήν μας δέν
εἶναι ὄση πρέπει, διότι πολλοί ἐξ ἡμῶν δέν αισθανόμεθα τήν
ἀδελφοσύνην τοῦ Χριστοῦ μέ τό πρόσωπόν μας, οὔτε τήν
ἀπέραντον ἀγάπην Αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς, καί ἀντιστοίχως δέν
ἀνταποδίδομεν τήν ἀγάπην μας πρὸς τόν Χριστόν, ὥστε διά
τῆς κοινωνίας τῆς ἀγάπης νά γίνωμεν κοινωνοί κατά χάριν
καί τῶν ἄλλων ιδιοτήτων Αὐτοῦ.

Ἐάν δικαιολογῶνται κάπως νά ἀγνοοῦν τήν ἀγάπην
τοῦ Θεοῦ καί τό πρόσωπόν Του αὐτοί οἱ ὁποῖοι δέν ἐγνώρι-
σαν τόν Χριστόν καί διά τοῦτο πελαγοδρομοῦν εἰς ἀναζητή-
σιν τῆς ἀπροσώπου ὄντοτης, τήν ὁποίαν ἐκλαμβάνουν ὡς
Θεόν, οὐδόπως δικαιολογούμεθα ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χρι-
στιανοί νά ἀκοιουθῶμεν τάς ἀδιεξόδους ἀναζητήσεις των.

Αὐτοὶ οἱ ἐν πλάνῃ ἀδελφοὶ μας ἀντὶ νὰ ἀναζητοῦν τὸν Θεὸν ὡς πρόσωπον καὶ νὰ πλησιάσουν Αὐτὸν διὰ τοῦ πλησιάσαντος ἡμᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀγωνίζονται ἀπεγνωσμένως νὰ γίνουν διὰ τῶν ἰδικῶν τῶν δυνάμεων θεοί, ὡς ὁ Ἄδὰμ ἐνόμισεν ὅτι θὰ κατώρθωνεν ὑπακούων εἰς τὸ πονηρὸν πνεῦμα. Ὁ ἀληθινὸς ὅμως προσωπικὸς Θεός, ὁ γνωριζόμενος μόνον διὰ τοῦ γεννηθέντος ἐν φάτνῃ ἐξ ἀγάπης πρὸς ἡμᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ, μᾶς ὑπεσχέθη τὴν υἰοθεσίαν, τὴν ἐπάνοδον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Πατρὸς, καὶ τὴν διὰ τοῦ Χριστοῦ κατὰ χάριν θέωσιν. Μόνον διὰ τοῦ Χριστοῦ πραγματώνεται ἡ πανανθρωπίνη ἐπιθυμία πρὸς ὑπέρβασιν τῆς φθαρτότητος καὶ τῆς μονώσεως τῆς χωρὶς ἀγάπην ὑπάρξεως καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς κοινωνίας τῆς μεταξύ θείων καὶ ἀνθρωπίνων προσώπων ἀγάπης, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν ἀφθαρσίαν.

Ἄς στρέψωμεν τὰ βλέμματα τῶν καρδιῶν μας πρὸς τὸν ἀρτιγέννητον καὶ ἐν φάτνῃ κείμενον Ἰησοῦν Χριστόν καὶ ἀναλογιζόμενοι πόσον μᾶς ἀγαπᾷ, ἅς ἀγαπήσωμεν Αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, τῆς διανοίας καὶ τῆς ὑπάρξεώς μας. Μόνον διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θὰ γίνωμεν κοινωνοὶ καὶ τῆς θείας Αὐτοῦ φύσεως κατὰ χάριν, ὡς Αὐτός διὰ τῆς ἀγάπης ἐγένετο κοινωνός τῆς ἀνθρωπίνης ἡμῶν φύσεως. Ἀνθρωποκεντρικαὶ προσπάθειαι, διαλογοισμοί, ψυχεδελικαὶ καταστάσεις καὶ ἐκστάσεις καὶ παρεμφερεῖς ἐξωχριστιανικαὶ ἐμπειρίαι δὲν ὁδηγοῦν εἰς συνάντησιν τοῦ ἀληθινοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, ἀλλ' εἰς τὸ βαθύ καὶ παγερόν σκοτόν, εἰς τὸ ἔρεβος τῆς αἰωνίας ἀπωλείας, εἰς τὴν αἴσθησιν τοῦ πλήρους καὶ ἀβυσσαλεοῦ κενοῦ.

Διὰ τοῦτο, τέκνα ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ, ἀγαπήσατε τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐνανθρωπήσαντα ἐξ ἀγάπης Ἰησοῦν Χριστόν καὶ γνωρίσατε τὴν κοινωνίαν τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, διότι τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ οὐδὲν γλυκύτερον.

Μέγας κῆρυξ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ταυτίσας Θεὸν καὶ ἀγάπην Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ εἰπὼν τὸν κορυφαῖον λόγον «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν». Καὶ μετ' αὐτόν ὁ εἰς τέλος ἀγαπήσας τὸν Χριστόν Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ γράψας τὸν θερμουργὸν λόγον «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;». Οὔτε θλίψις, οὔτε μάχαιρα, οὔτε θάνατος, οὔτε ἄλλη ἀγάπη δύναται νὰ εἶναι ἰσχυροτέρα τῆς ἀγάπης μας πρὸς τὸν Χριστόν. Εἰς ὑπόμνησιν δὲ τῶν λόγων καὶ τῶν ἐξ ἀγάπης ἔργων τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δύο χιλιάδων ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἀνακηρύσσομεν τὸ ἐρχόμενον ἔτος 2008 ὡς ἔτος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Εὐχόμεθα πατρικῶς καὶ ὀλοκαρδίως ὅπως ὁ ἐν φάτνῃ γεννηθείς ἐξ ἀγάπης διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Ἰησοῦς Χριστός, διὰ πρεσβειῶν τῆς ἀπειράνδρου καὶ ἀειπαρθένου Μητρός Αὐτοῦ, τοῦ Ἁγίου προκατόχου ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, εἰς τὴν μνήμην τοῦ ὁποίου εἶναι ἀφιερωμένον τὸ ἀπερχόμενον ἔτος, καὶ τοῦ ἐπίσης Ἁγίου προκατόχου ἡμῶν Νήφωνος, ἀνιδρυτοῦ καὶ δευτέρου κτίτορος τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ προσεχές ἔτος ἐορτάζομεν τὴν πεντακοσιοστήν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς κοιμήσεως, ὡς καὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἰωάννου καὶ Παύλου, κηρύκων κατ' ἐξοχὴν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, καταστήσῃ φάτνην Αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἐκάστου ἐξ ἡμῶν καὶ ἀποκαλύψῃ εἰς ὅλους τὸ πρόσωπον τῆς ἀγάπης Του, καὶ ἐπικαλοῦμεθα ἐφ' ὑμᾶς τὴν Χάριν καὶ τὸ πλοῦσιον Ἔλεος Αὐτοῦ.

Καλὰ Χριστούγεννα, εἰρηνικὸν καὶ εὐλογημένον Δωδεκαήμερον, καρποφόρον πνευματικῶς καὶ ὑλικῶς τὸ νέον ἔτος.

Φανάριον, Χριστούγεννα βζ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥ

**Πρός τόν Ἱερόν Κλήρον καί τόν φιλόχριστον Λαόν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου**

«...Καί εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἄγγελος, μή φοβεῖσθε, ἰδοὺ γάρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαράν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντί τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ ὃς ἐστί Χριστός Κύριος, ἐν πόλει Δαυΐδ». (Λουκ. Β' 10-11).

γαπητοί πατέρες καί ἀδελφοί, παιδιά μου εὐλογημένα τῶν ἐπαρχιῶν μας Κισάμου καί Σελίνου.

Τό μυστήριο τῆς Θείας Οἰκονομίας ἐορτάζει καί μνημονεύει ἡ οἰκουμένη ὁλόκληρη καί πάλι αὐτές τίς ἡμέρες καθὼς ἀνακαλοῦμε στήν μνήμη μας τήν ἄκρα φιλιανθρωπία καί συγκατάβαση τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο καί τήν δημιουργία ὁλόκληρη. Χριστούγεννα, ἡμέρα χαρᾶς, ἀγαλλιάσεως καί εὐφροσύνης γιά ὁλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα. Μέ τά μάτια τῆς ψυχῆς καί τῆς πίστεως μας μεταφερόμεθα νοερά στό ταπεινό καί ἀπέριττο ἐκεῖνο Σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ, τήν φτωχική φάτνη πού δέχθηκε τόν Ἐμμανουήλ ὄχι μόνο γιά νά ἀνανεώσει καί ἐπιβεβαιώσει τήν ἄπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο, ἀλλά καί γιά νά διαλύσει τό πυκνό σκοτάδι πού σκέπαζε τόν ἀρχαῖο κόσμο καί νά θερμάνει τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων, πού τίς κρατοῦσαν παγερές ἢ ἐμπάθεια καί ἡ ἀνθρώπινη ἀδυναμία.

Ντύνεται ὁ ἀόρατος Δημιουργός τήν ὄρατή μας σάρκα. Γιά τοῦτο καί «σήμερον πᾶσα κτίσις, ἀγάλλεται καί χαίρει, ὅτι Χριστός ἐτέχθη, ἐκ τῆς Παρθένου Κόρης». Ἀγάλλεται καί χαίρει ἡ οἰκουμένη ὁλόκληρη γιατί ὁ Ἐνανθρωπήσας Κύριος γκρέμισε τό μεσότοιχο τοῦ φραγμοῦ πού εἶχε ὑψώσει ἡ ἁμαρτία καί συμφιλίωσε ξανά τήν δημιουργία ὁλόκληρη μέ τόν Δημιουργό Θεό Της.

Γεννᾶται ὁμως, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τό ἐρώτημα:

Πόσο ἀληθινά, βιωματικά, ἐορτάζει ὁ σύγχρονος κόσμος καί ὁ σημερινός ἄνθρωπος τά Χριστούγεννα;

Μήπως στόν κόσμο τοῦ πόνου καί τῆς ἀπανθρωπιᾶς, τῆς ἀνεργίας καί τοῦ παραλόγου, τοῦ ἐγωισμοῦ καί τοῦ συμφέροντος, στόν κόσμο πού κόβεται ἡ ἀνάσα μας ἀπό τήν οικονομική ἀβεβαιότητα, τήν προβαλλόμενη ἀνηθικότητα καί τήν ἀγωνία γιά τό μέλλον τῶν παιδιῶν μας, ἐμεῖς ἐγκλωβιζόμαστε σέ ὀρισμένα «τυπικά» δῶρα καί στερεότυπες εὐχές, πού ἐκφράζουν περισσότερο τήν ἐνοχή μας παρά τό γνήσιο ἐνδιαφέρον μας;

Μήπως γεμίσαμε τούς δρόμους καί τά σπίτια μας μέ φανταχτερά φῶτα καί λαμπιόνια, μά οἱ καρδιές μας μένουν σκοτεινές καί παγερές καί τελικά φεύγομε ἀπογοητευμένοι ἀπό τήν φάτνη, γιατί δέν βρήκαμε τήν βοήθεια πού ἀναζητήσαμε, ἐπιστρέφοντας στήν ρουτίνα τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς καί ψάχνοντας ἀπελπισμένα γιά βοήθεια καί φῶς ἀπό ἄλλες πηγές καί ἀπό ἄλλα ἀστέρια;

Μήπως ἀρκοῦμεθα στό νά ζήσουμε ἕνα «Χριστουγεννιάτικο ρεβεγιόν» καί ὅταν στό τέλος τῶν γιορτῶν τό γυμνό πιά Χριστουγεννιάτικο δένδρο θά εἶναι πεταμένο στόν δρόμο, τότε θά νοιώσουμε πώς ὁλος αὐτός ὁ γιορταστικός θόρυβος δέν ἦταν τίποτε ἄλλο παρά ἕνα ἀπό τά πολλὰ παυσίπονα

πού πνίγουν τό σημερινό άνθρωπο καί διαστρέφουν τίς πραγματικές αξίες τῆς ζωῆς;

Μήπως μαζί μ' αὐτή τήν απογοήτευση νοιώσουμε καί μιά βαθιά ύπαρξιακή μοναξιά, σάν νά μᾶς χωρίζει μία χαράδρα ἀπ' τό Θεό καί τόν συνάνθρωπο;

Μήπως, τέλος, ὅταν μιλάμε γιά τήν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ξεχνᾶμε ὅτι στήν πραγματικότητα μιλάμε γιά τήν δική μας ἀναγέννηση;

Ὅμως, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἀκόμα καί ἐάν ἔτσι ἔχουν τά πράγματα, **«σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καί χαίρει»**. Πανηγυρίζει σήμερα ἡ οἰκουμένη ὁλόκληρη, γιατί ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ διαλύει ὅλα τά σκοτάδια. Τό φῶς πού λάμπει ἀπό τό σκοτεινό σπήλαιο δέν σβήνει σάν τά φῶτα μέ τά ὁποῖα στολίζομε τά σπίτια μας. Ὅποιος ἀπό μᾶς δεχθεῖ αὐτό τό θεῖο φῶς τῆς Φάτνης τοῦ Χριστοῦ δέν μπορεῖ νά μείνει

ἀδιάφορος καί ἀπαθής γιά τήν ζωή. Οὔτε μπορεῖ νά ἀποσυρθεῖ σέ ἕναν δικό του κόσμο. Τό ἀστέρι τῆς Βηθλεέμ κινήθηκε πολύ χαμηλότερα ἀπ' ὅλα τά ἄλλα ἀστέρια. Καί ὅταν τελικά οἱ μάγοι ἔφθασαν κοντά στήν φάτνη, κατέβηκε τόσο χαμηλά, ὥστε πῆγε καί στάθηκε ἐπάνω στό σπίτι ὅπου **«ἦν τό παιδίον»**. Ἔτσι τό ἀστέρι μᾶς δείχνει τήν κατεύθυνση πού χαράσσει ἡ Ἐνσάρκωση τῆς Φιλάνθρωπης Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καί πῶς, μέ ποιό τρόπο, αὐτή ἡ ἀγάπη θά πραγματοποιηθεῖ στό δικό μας κόσμο καί στήν δική μας καρδιά.

Ὁ Θεός δέν λύτρωσε τόν ἄνθρωπο βγάζοντάς τον ἔξω ἀπό τόν κόσμο, ἀλλά ἀνακαίνισε τόν κόσμο μέσα στόν ὁποῖο βρίσκεται ὁ ἄνθρωπος. Ἡ φάτνη μᾶς λέει ὅτι ἀγάπη εἶναι νά κατανοοῦμε ὁ ἕνας τόν ἄλλο καί ὅτι ὅλοι μας βρισκόμαστε σέ κάποιο σκοτάδι. Ἡ Ἐνσάρκωση μᾶς διδάσκει ὅτι δέν ἀρκεῖ νά ἀγαπᾶμε, ἀλλά πρέπει νά ἀγαπᾶμε ὁ ἕνας τόν ἄλλο ἀκριβῶς γιατί δέν εἴμαστε τέλειοι. Ὅτι ὁ καθένας ἀπό μᾶς μπορεῖ νά δεχθεῖ τή δική του μοναξιά καί νά κάνει τή διάκριση ἀνάμεσα στά πάθη πού ἔχει τήν διάθεση νά καταικήσει καί τίς καταστάσεις πού δέν μπορεῖ νά ἀποφύγει.

Αὐτή τήν νέα πραγματικότητα ἄς ζήσωμε, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τά ἐφρετινά Χριστούγεννα, καί τότε θά ἀνακαλύψομε ὅτι δέν εἴμαστε μόνοι, ἐγκαταληλειμμένοι καί αιχμάλωτοι. Τότε ἡ πορεία μας σ' αὐτό τόν κόσμο θά καταλήξει στήν Βηθλεέμ τῆς σωτηρίας μας.

Χρόνια πολλὰ καί εὐλογημένα, εὐφρόσυνα, ὑγιεινά, χαρούμενα Χριστούγεννα, γεμάτα Χριστό, φῶς, ζωή, δύναμη καί πολλή-πολλή χάρη καί εὐλογία.

**Μετά πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ τεχθέντι ἀγάπης,
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ**

† Ὁ Κισάμου & Σελίνου ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Τά Εισόδια τῆς Παναγίας καί τά νειᾶτα τῆς ἐποχῆς μας

άν θέλωμε νά ἀναζητήσωμε μέσα στό ἐτήσιο ἐορτολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας μιάν ἐορτή ἀφιερωμένη στήν παιδική καί ἐφηβική ἡλικία αὐτή θά ἦταν ἡ Ἐορτή τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας, (21 Νοεμβρίου).

Γιατί ἡ ἐορτή τῶν Εἰσοδίων ἀναφέρεται σέ μιὰ νέα κοπέλα, τήν Παρθένα Μαρία, πού οἱ γονεῖς της, σύμφωνα μέ ὑπόσχεσή των στό Θεό, τήν ἔφεραν μικρό παιδί στό Ναό τοῦ Σολομῶντα, σ' ἓνα περιβάλλον, δηλαδή, πού

**Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
πρ. Κισάμου & Σελίνου κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ**

ἡ ἀτμόσφαιρά του ἦταν καθαρή, παρθενική, γεμάτη ἀπό θρησκευτικό μυστήριο, πού ἀνέκαθεν στρέφεται ὁ ἄνθρωπος στίς βαθύτερες πνευματικές του ἀνατάσεις.

Στά Ἅγια τῶν Ἁγίων, ἔζησε ἡ Παναγία σιά παιδικά της χρόνια καί κεῖ μέσα «έτοιμασε» τήν προσωπικότητά της, γιά νά δεχθεῖ κατόπιν τή Χάρη τοῦ Θεοῦ μέ τήν Ἐνσάρκωση τοῦ Θείου Λόγου καί νά γίνει ἡ Τιμιωτέρα καί Ἐνδοξωτέρα Γυναίκα τοῦ Οὐρανοῦ καί τῆς Γῆς.

Γνωρίζομε πόση σημασία ἔχει ἡ παιδική-ἐφηβική ἡλικία γιά ὅλη μας τή ζωή. Τότε πού ὁ κάθε ἄνθρωπος παίρνει τά πρῶτα «παιδαγωγικά» στοιχεῖα γιά νά θεμελιώσῃ τό χαρακτήρα καί τήν προσωπικότητα του. Καί εἶναι γνωστό πώς μεγάλες προσωπικότητες τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς ἱστορίας ἐπηρεάστηκαν ἀπό οἰκογενειακά, σχολικά, κοινωνικά περιβάλλοντα, σιά ὁποῖα ἡ θρησκευτική πίστη καί ἡ ἠθική καθαρότητα, σέ πράξη καί παράδειγμα, ἀρωμάτιζαν σάν μωσχολίβανο τή ζωή των.

Στόν Εὐρωπαϊκό χῶρο, (καί στήν Ἑλλάδα λοιπόν) τά νειᾶτα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα, πού τελειώνει σέ λίγο, πέρασαν

ὅλες τίς πνευματικές περιπέτειες τοῦ αἰῶνα αὐτοῦ, (ύλισμός, ἀθεΐα, ἄρνηση, σεξουαλική ἐλευθερία, ὀλοκληρωτικά καθεστώτα κ.λ.π.), καί γνώρισαν πολλές διαψεύσεις, πού τά ὀδήγησαν σέ λαθεμένες ἐπαναστάσεις καί σέ ἀρνητικές στάσεις γιά τή ζωή καί τήν κοινωνική συμβίωση.

Φαινεται ὅμως, πώς τώρα στό τέλος τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα τά νειᾶτα, ὕστερα ἀπό τόσες διαψεύσεις, ζαναγουρίζουν σίς «παραδεδειγμένες» ἀξίες τῆς ζωῆς, (οἰκογένεια, θρησκευτικότητα, ἠθικός βίος), γιά νά δώσουν μιὰ σωστή ἀπάντηση, σίς ἀναζητήσεις των καί γιά νά θέσουν σέ καλύτερα θεμέλια τό ὄραμα ἑνός καλύτερου κόσμου, πού ὅλοι ἀναζητοῦμε...

Σάν Ἐκκλησία χαιρετίζομε αὐτή τή νέα στροφή τῶν Νέων πρὸς τίς αἰώνιες ἀξίες τῆς ζωῆς καί παρακαλοῦμε ὅλους τοὺς φορεῖς πού ἔχουν σιά χέρια των παιδιᾶ: οἰκογένεια, σχολεῖα, κανάλια, γήπεδα κ.λ.π. νά τά βοηθήσουν σ' αὐτή τή σωστή πορεία των. Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νά ὑπενθυμίσω ὅτι ἡ δουλειά τοῦ σχολείου δέν εἶναι μόνο ἡ ἀλφαβήτα, ἀλλά εἶναι αὐτό πού γράφεται σίς εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ μας τό Α καί τό Ω, (πού λέει πολλά), περισσότερο ἀπό τό «Α» καί τό «Β».

Τά Εἰσόδια τῆς Παναγίας, λοιπόν, δέν εἶναι ἐορτή μόνο γιά τίς μικρές Μαρρίες.

Εἶναι ἐορτή γιά ὅλα τά παιδιά. Γιά ὅλα τά παρθενικά νειᾶτα, πού θέλουν νά εἰδομαστοῦν καί νά κάμουν τά εἰσόδιά των τίμια καί καθαρὰ σιά Ἅγια τῆς ζωῆς, δηλ. σιά μεγάλα καί τίμια πράγματα τῆς Ὑπαρξῆς μας...

Μέσα στό νόημα τῆς ἡμέρας αὐτῆς χαιρετίζομε τά παιδιά τῶν Ἐπαρχιῶν Κισάμου καί Σελίνου κι εὐρύτερα τά Ἑλληνικά νειᾶτα, ἀγόρια καί κορίτσια καί τοὺς ἀφιερώνομε τήν πρόσκληση τοῦ ποιητοῦ:

Μιά προσευχή 'ναι ἡ ζωή
ἀπό 'να σιῆθος δυνατό βγαλμένη,
τό σιῆθος τῆς αἰωνιότητος
μιὰ προσευχή 'ναι ἡ ζωή.
'Ελάτε, γοναστίστε ὅλοι.
Κανεῖς, κανεῖς μή βεβηλώνει,
τήν ὄμορφη, τήν ἅγια τή ζωή.

Ἔτσι ἦλθε ὁ Χριστός...

Μέσα στήν ἄκρα ταπείνωση γεννᾶται ὁ Χριστός. Γεννᾶται στό σπῆλαιο-σταῦλο μέσα στήν ἀθλιότητα καί στή βρωμιά. Αὐτό τό βρωμερό μέρος γίνηκε τό πρῶτο δωμάτιο τοῦ μοναδικοῦ ἀγνοῦ ἀνάμεσα σ' αὐτούς πού γέννησαν γυναῖκες». (Τζ. Παπίνι). Καί θά συνεχίσει μέ ὅλη τήν τραγικότητα τῆς πραγματικότητας: «Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ πού ἔμελλε νά φαγωθεῖ ἀπό τά ζῶα πού ὀνομάζονται ἄνθρωποι! εἶχε γιά κούνια του μιά φάτνη, ὅπου τά ζῶα μασοῦν τά ἐξαίσια λουλούδια τῆς ἀνοίξεως... Στή γῆ, πρόσκαιρο σταῦλο κοίρων, πού ὅλοι οἱ καλλωπισμοί καί τά ἀρώματα δέν μποροῦν νά κρύψουν τήν κόπρο του, παρουσιάσθηκε μιά νύχτα ὁ Ἰησοῦς, γεννημένος ἀπό μίαν ἀκλήιδωτη Παρθένο ἀρματωμένος μέ τήν Ἀγνότητα».

Ἔτσι ἦλθε ὁ Χριστός, καί ἔτσι φιλοξενήθηκε κατά τή Γέννησή Του. Καί ἔτσι δυστυχῶς τώρα καί πάνω ἀπό δύο χιλιάδες χρόνια «τιμᾶται» καί «δοξάζεται» ἀπό τούς περισσότερους «χριστιανούς».

Χριστός καί Χριστούγεννα ἔξω καί μακριά ἀπ' Αὐτόν καί τό θεῖον γεγονός τῆς Γεννήσεως. Εἶναι μὲν τά Χριστούγεννα ἡ «Μητρόπολις τῶν ἑορτῶν» (Ι. Χρυσόστομος), ὥστόσο ὅμως καί ὁ Τεχθεὶς Χριστός καί ἡ Γέννησίς Του βρίσκονται πολύ μακριά ἀπό τή ζωή μας. Καί εἶναι πρῶτος αἴτιος ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος. Εἶναι ὁ ἴδιος τό πρῶτο ἐμπόδιο τοῦ ἀληθινοῦ ἑορτασμοῦ καί τῆς βιώσεως τῶν Χριστουγέννων. Ἐκεῖνος ἐξέπεσε. Ἐκεῖνος προτίμησε τήν ἀπο-χριστοποίησή του. Ἐκεῖνος προσκύνησε καί προσκυνᾷ τά εἰδῶλα καί ὄχι τόν Χριστόν. Ἐκεῖνος ἐλάτρευσε, καί λατρεύει τήν σάρκα καί τήν ὕλη, τά ἀξιώματα καί τίς πρωτοκαθεδρίες.

Τό ξέρω ὅτι ὑπάρχουν καί ἄλλα ἐμπόδια γιά τόν ἐπάξιον ἑορτασμό τῆς θείας Γεννήσεως ὅπως οἱ συνθήκες τῆς ζωῆς, ἡ φτώχεια, ἡ πλούσια κοινωνική ἀδικία, οἱ ἐπεκτατικοί πόλεμοι, κι ἄς βαπίζονται ἀλλιῶς, ἡ πείνα, τό ἀνθρώπινο ἐμπόριο-δουλεμπόριο, τό ἐμπόριο τῆς εἰσαγόμενης πορνείας, τά ναρκωτικά, ἡ τοπική καί διεθνῆς τρομοκρατία, ἡ διάψευσις τῶν ἐλπίδων, ἰδίως τῶν νέων, ἀπό τούς πολιτι-

κούς, ἡ ἀνασφάλεια καί ἡ παντελής ἔλλειψις προστασίας τοῦ πολίτη. Οἱ ἐκκλησιαστικές ἀντιπαράθεσις καί τόσα ἄλλα, τοῖς πᾶσι γνωστά...

Ἐπειτα, οἱ κακίες, τά πάθη, οἱ ἀντιπαλότητες, ὁ ἐφήμερος ἔρωτας καί ὁ κατακλυσμός τῶν διαζυγίων.

Ἡ ἀτίθαση ἀκρίβεια τῶν ἀναγκαίων καταναλωτικῶν ἀγαθῶν. Οἱ μισθοί, προπαντός οἱ συντάξεις πείνας, παρά τίς τυμπανοκρουσίες γιά οἰκονομικά «θαύματα»(!)...

Καί δέν φτάνει μόνον αὐτός ὁ ἐμπαιγμός, ἀλλά μᾶς ἐξαπολύουν κάτι «μηνύματα» οἱ πάσης φύσεως ἄρχοντες, πού ἂν κατεβαίναμε ἐκείνη τήν στιγμή ἀπό τόν οὐρανό, θά εἶχαμε τήν ἐντύπωση ὅτι προσγειωθήκαμε στόν παράδεισο!! Θά ἔπρεπε νά ὑπῆρχε ἔστω κάποια στοιχειώδης σοβαρότης καί κάποιος ἐπίσης σεβασμός πρὸς τόν πολίτην, ὁ ὁποῖος

Τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου

π. Ἰγνατίου Χατζηνικολάου

Γυμνασιάρχου-Ἱεροκέρυκος

Ἱ. Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου

δυστυχῶς δέν θά ξυπνήσει ποτέ...

Χριστούγεννα, ἡμέρα χαρᾶς: Μά πού νά τήν βρεῖς, πού στήν παίρνουν μέσα ἀπό τά χέρια σου; Ποῦ νά τήν βρεῖς πού καταντήσαμε ἕνα σφαγεῖο ἐλπίδων, σφαγεῖο ἀξιοκρατίας, σφαγεῖο ἐκμεταλλεύσεως, σφαγεῖο ὀραμάτων καί ἀγώνων γιά κάποια θέση ἐργασίας μέ τήν ἀναρίθμητη στρατιά τῶν ἀνέργων καί τά ἀλλεπάλληλα κλεισίματα ἐπιχειρήσεων καί καταστημάτων. Οὐρές τά ἐμπόδια, καί ὅμως «πανηγυρίζομε»! Βεβαίως, πανηγυρίζουν οἱ ἔχοντες καί κατέχοντες, οἱ αὐλοκόλακες καί ἀεριτζήδες.

Ὅμως, οἱ ἀληθινοί χριστιανοί, καί αὐτοί, κατ' ἀπόλυτη πλειοψηφία, εἶναι οἱ πτωχοί καί οἱ ἄσημοι, πού ζοῦν τά ἀληθινά Χριστούγεννα παρ' ὅλα τά ἐμπόδια πού ὀρθώνονται μπροστά τους. Βασική τροφή τους εἶναι ἡ πίστις καί ἡ ἀγάπη τους πρὸς τόν Θεόν. Δέν τούς συγκινεῖ ὁ «κόσμος», τά κοσμικά, ὁ λοῦσιρος, οἱ βιτρίνες καί τά μάταια ἀξιώματα, (Ἐβρ. 11,88).

Ζοῦνε καί μοιράζονται τήν Ἁγία Ἀπλότητα. Τήν Ἁγία Ταπείνωση, γνήσιοι καί διαμάντια, προκυνητές τοῦ φτωχοῦ καί ταπεινοῦ Βρέφους τῆς Φάτνης τῆς Βηθλεέμ. Δέν ζοῦν γιά τόν ἑαυτό τους, ζοῦν γιά τόν Χριστόν καί ζεῖ ὁ Χριστός μέσα τους, (Γαλ. 2,20). Αἰῶνες γιά τόν Χριστόν ζοῦν καί γιά τούς συνανθρώπους τους, (Μάρκ. 13,31). Καί τούς ἀγαποῦν εἰλικρινά καί ταπεινά. Χωρίς διαφημίσεις καί τηλεοράσεις... Χωρίς πονηρίες καί ὑστεροβουλίες. Χωρίς εἰρωνίες καί παχυλά λόγια. Γι' αὐτούς δέν ὑπάρχουν ἐμπόδια γιά νά ἀγαπήσουν τόν Χριστόν καί τόν πλησίον τους, (Φιλιπ. 11,13).

Νά ξαναγίνουμε ποιητές

Περάσαμε κιόλας τήν εύλογημένη περίοδο τοῦ «Σαρανταήμερου» καί ἀπό αὔριο ἐγκαινιάζουμε τή νοσταλγική περίοδο τοῦ ἱεροῦ «**Δωδεκαήμερου**», γιά τήν ὁποία προετοιμαστήκαμε, μέ πρώτη τή μεγάλη καί ἀνεπανάληπτη ἑορτή τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως. Τήν ἑορτή μέ τήν ἔνθετη παραδοξότητα, πού ὑπερβαίνει κάθε λογική ἔννοια καί ἀποκλείει κάθε πολυπραγμοσύνη, τεχνολογική προσέγγιση καί περιέργεια καί προϋποθέτει ἀπλά τήν μετά δέους μαζί του ὑπαρξιακή ἀναστροφή. Οἱ ἅγιοι Πατέρες, μπροστά σέ αὐτό τό ἀπύθμενης θεϊκῆς ἀγάπης κενωτικό γεγονός, βλέπουν τό «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον» (Α΄ Τιμ. 3,16), «ἐκπλήττονται θάμβει», σκύβουν ταπεινά καί ὁμολογοῦνε: «οὐ φέρει τό μυστήριον ἔρευνα, πίστει μόνη τοῦτο πάντες δοξάζομεν...».

Τό γεγονός τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, πού ἀποτέλεσε τήν προσδοκία ὄλων τῶν ἐθνῶν, δέν εἶναι ἕνα ἀπλό ἱστορικό γεγονός, πού μπορεῖ νά μετρηθεῖ καί νά ἐκτιμηθεῖ μέ τά μέτρα τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς, οὔτε νά περιορισθεῖ στά στενά ὄρια τοῦ αἰσθητοῦ, ἀλλά, χωρίς νά τεχνολογήσουμε τό θαῦμα ἢ νά ἀπομακρυνθοῦμε ἀπό τήν ἱστορική πραγματικότητα, εἰσερχόμεθα δοξολογικά καί εὐχαριστιακά στό εὔρος καί στό βάθος τοῦ μυστηρίου, τό ὁποῖο βιώνουμε ὡς δωρεά τῆς νέας ζωῆς.

Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Ποιητοῦ «*ὁρατῶν τε πάντων καί ἀορατῶν*». Γι' αὐτό καί τά Χριστούγεννα ὁ κάθε ἄνθρωπος γίνεται ποιητής καί προσεγγίζει αὐτό τό θαῦμα μέ τό δικό του τό τραγούδι, μέ τήν ἄπευθη ὁμορφιά τῆς καρδιάς του. Καί ὄχι μόνο ὁ ἄνθρωπος ἀλλά ὁλόκληρη ἡ Κτίση συμμετέχει. Ὁ οὐρανός μέ τόν ἀγγελικό κόσμο, ἡ γῆ μέ ὅλα τά πλάσματά της, ἡ θάλασσα «καί πάντα τά ἐν αὐτοῖς» συγχορεύουν καί συμπάλλουν «*τό μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον*»!

Οἱ σημερινοί ἄνθρωποι δέν τήν καταλαβαίνουν τή γλῶσσα αὐτή. Παλιότερα τήν καταλάβαιναν. Ὀλόκληρος ὁ λαός γινόταν ποιητής καί Θεολόγος καί μ' ἕνα στόμα ὕμνουσε καί τραγουδοῦσε τή Γέννηση τοῦ Θεανθρώπου, στά κάλαντα καί μέ μαντινάδες, ταιριαστές στό μεγάλο γεγονός, πού τίς ἔλεγε σίς παρέες καί στά πανηγύρια του. Σήμερα ἀκόμη κι ἐμεῖς οἱ παπάδες, ὅταν ἀναφερόμαστε στήν ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ, δέν μιλάμε τή γλῶσσα τοῦ μυστηρίου τῆς ἀποκάλυψης, γιά νά φωτισεῖ τό αἶνιγμα τῆς ὑπάρξεως, ἀλλά τήν ξύλινη γλῶσσα τῆς ὠφελιμιστικῆς

**Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβυτέρου
π. Εὐαγγέλου Παχυγιαννάκη.
Ἄρχιερ. Ἐπιτρόπου Ἱ.Μ. Πέτρας καί Χερρονήσου**

ἠθικολογίας, μέ ψευτοκηρύγματα περί ἀγάπης, εἰρήνης καί φιλανθρωπίας συνήθως, ὅπως μιλάνε οἱ κοσμικοί ἄρχοντες ἢ ὁποιοσδήποτε φιλόσοφος ἀπό ὅποιο σημεῖο τοῦ πλανήτη μας. Τότε μιλούσαμε γιά τό Ἴαστρο, πού ὀδηγοῦσε τούς Μάγους, τώρα μιλάμε γιά τά ἄστρο, τά ζῳδια, τά ἀστρολογικά μαντέματα καί τά τυχερά τοῦ στεγνοῦ, ὅπως τόν καταστήσαμε βίου μας. Τότε μιλούσαμε γιά τό πλῆθος τῶν Ἀγγέλων, πού ἔψαλλαν τό «*Δόξα ἐν ὑψίστοις*» καί νανουρίζαμε τά παιδιά μέ τό οὐράνιο τραγούδι τους, τώρα ζοῦμε τά ψυχολογικά κολαστήρια στήν ἐρήμωση τῶν ψυχῶν ἀπό τήν ὁμορφιά τῆς ποιήσεως καί τή διείσδυση τῶν ναρκωτικῶν παραδείσεων, τό ἀγκάλιασμα τοῦ θανάτου, γιατί στεγνώσαμε τίς καρδιές τῶν παιδιῶν ἀπό τήν ὁμορφιά τοῦ μυστηρίου, τοῦ θαύματος καί τῶν Ἀγγέλων.

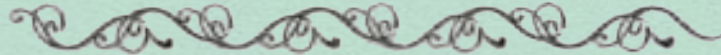
Μέσα σ' αὐτό τόν κόσμο, πού συνεχῶς ἐρημώνει ἀπό τό μυστήριον καί τήν ὁμορφιά τῶν Ἀγγέλων, πληγωμένος ἀπό τήν ἀχόρταγη βαρβαρότητα τῶν ἰσχυρῶν, τό ἀδίστακτο ἄπλωμα τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων, τήν ἀσυνέπεια μεταξύ λόγων καί ἔργων ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν, ἱερωμένων καί μή, ἔρχεται καί πάλι νά ξαναγεννηθεῖ ὁ Χριστός! Κρυμμένος μέσα στήν ἀμάραντη ὁμορφιά τοῦ μυστηρίου, συνοδευμένος ἀοράτως ἀπό τό σμήνος τῶν Ἀγγέλων Του κι ὅλα τά σμήνη τῶν εὐλαβικῶν καρδιῶν τῶν ταπεινῶν καί περιφρονημένων τοῦ κόσμου τούτου. Μά γιά νά γίνουμε κι ἐμεῖς συνοδοιπόροι καί θεατές, «ὀρῶντες» τό μυστήριον καί τό θαῦμα τῆς θείας Ἀγάπης, πρέπει νά τό προσεγγίσουμε μέ ταπεινώση, ὑπαρξιακή κένωση καί ποιητική διάθεση. Πρέπει νά ξαναγίνουμε ποιητές. Νά τραγουδήσουμε τή θεία Γέννηση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ μέ τήν ἀθωότητα τῶν μικρῶν παιδιῶν.

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΚΑΤΑ

ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗ ΛΟΥΚΑ

Αυτοκράτορα Καίσαρα Αύγουστου. Τότε μετέβηκε ο Ίωσήφ με την Μαριάμ από την πόλη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας στην Βηθλεέμ της Ίουδαίας για να απογραφούν στους ρωμαϊκούς καταλόγους, γιατί κατάγονταν από τη βασιλική οικογένεια του Δαβίδ.

Στό χρονικό αυτό διάστημα είχαν συμπληρωθεί οι μήνες της έγκυμοσύνης της Θεοτόκου και όπως αναφέρει ο Ευαγγελιστής: «*ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς, τὸν πρῶτότοκον*».

Καί επειδή δέν υπήρχε κατάλυμα (σπίτι) να μείνουν πήγανε σε μία σπηλιά και στή φάτνη που έτρωγαν τά βόδια και οί όνοι την τροφή τους ή Θεοτόκος γέννησε και «*έσπαργάνωσε*» τό θείο βρέφος.

Ή γέννηση του Ίησού είναι ένα θαύμα, ένα μεγάλο μυστήριο, τό όποιο ή Έκκλησία όνόμασε τό μυστήριο της Θείας Ένανθρωπήσεως.

“Ενας Θεός έγινε τέλειος άνθρωπος, «*εαυτόν έκένωσε μορφήν δούλου λαβών, εν όμοιώματι άνθρωπων γενόμενος*» (Φιλιπ. 2,7).

Ή θεία φύση προσέλαβε την ανθρώπινη και ή ανθρώπινη φύση σώθηκε και έλευθερώθηκε από την άμαρτία και τόν πνευματικό θάνατο.

Ό άνθρωπος λοιπόν, μέ τό μυστήριο της Θείας ένανθρωπήσεως έχει τή δυνατότητα μέ τή θεία χάρη έλεύθερα και συνειδητά να πορεύεται προς την τελειότητα και τή θέωση. Ό σκοπός λοιπόν της Θείας ένανθρωπήσεως είναι ή σωτηρία του ανθρώπου, ή επικοινωνία του μέ τόν Θεό.

Τό γεγονός αυτό άφηγείται ο Ευαγγελιστής Λουκάς μέ γλαφυρότητα και σαφήνεια και παρουσιάζει μέ μεγάλη έμφανση τή συμμετοχή όλων των δημιουργημάτων. Άγγελοι και άνθρωποι χαίρονται και άγγάλλονται μέ τή γέννηση του Θεανθρώπου.

Ό ουρανός εκπροσωπείται από τούς άγγέλους και ή γη από τούς ποιμένες.

Άγγελος Κυρίου φανερώνεται στους ποιμένες και

Τό γεγονός της γεννήσεως του Ίησού είναι τό μεγαλύτερο κοσμοϊστορικό γεγονός σύμφωνα μέ τίς αντίληψεις και μαρτυρίες των μεγάλων ιστορικών συγγραφέων και φιλοσόφων. Απόδειξη αυτής της μεγάλης αλήθειας, είναι ότι χωρίστηκε ή ιστορία της ανθρωπότητας σε δύο μέρη. Τό πρώτο μέρος όνομά-

**Του κ. Γεωργίου Παπατζανάκη
Δρ. Θεολογίας**

στηκε, όπως είναι γνωστό, ή εποχή πρό Χριστού και τό δεύτερο ή εποχή μετά Χριστόν.

Μεγάλη σπουδαιότητα έχει ή γέννηση του Ίησού και στην ιστορία του Ίουδαϊσμού, γιατί φανερώνει ότι οί προφητείες για την έλευση του Μεσσία εκπληρώθηκαν και όλες οί έπαγγελίες του Θεού έγιναν ιστορικά γεγονότα και ιστορική πραγματικότητα.

Τήν ιστορικότητα της γεννήσεως του Ίησού και την παγκοσμιότητα της σωτηρίας του κόσμου άφηγείται ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Τό κείμενο του Ευαγγελιστή αναφέρει ως ιστορικό γεγονός την άπογραφή του Ρωμαίου

τούς λέγει τὴν εὐχάριστη εἶδηση τῆς γεννήσεως τοῦ Θεοῦ Βρέφους στήν πόλη Δαυίδ. Ὁ Εὐαγγελιστὴς ἀφηγεῖται: «ιδού γάρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ» (Λουκ. 2,10).

Σημειώνουμε ὅτι τό περιβάλλον πού γεννιέται ὁ Ἰησοῦς, σύμφωνα μέ τὴν ἀφήγηση τοῦ Εὐαγ. Λουκᾶ, εἶναι δοξολογικό καί χαρούμενο. Ψαλμούς καί ὕμνους ἀναπέμπουν καί ἐκφράζουν ὅλα τὰ δημιουργήματα πρὸς τόν Ὑψιστον. «Δόξα ἔν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2,14).

Ἄγγελοι καί ποιμένες δοξολογοῦν τόν Κύριον, διότι χαρίζει τὴν εἰρήνη πάνω στή γῆ καί τῆ σωτηρία στοὺς ἀνθρώπους.

Ὅλες οἱ δυνάμεις ἐπίγειες καί οὐράνιες συμφιλιώνονται, δημιουργοῦν μιά μουσική συμφωνία καί ἐξυμνοῦν τόν Κύριον. Οἱ ποιμένες, πού συμβολίζουν τούς ἀπλοϊκοὺς καί ταπεινοὺς ἀνθρώπους, πρῶτοι βλέπουν καί γνωρίζουν τό θεῖο βρέφος, τόν ἀληθινό Υἱό τοῦ Θεοῦ. Μέ βαθιά πίστη ἀσπάζονται Αὐτόν καί διαπιστώνουν ὅτι ὅλα ἐκεῖνα, πού τούς εἶχε εἰπεῖ ὁ ἄγγελος Κυρίου, εἶναι ἀληθινά. Κατόπιν ἐπιστρέφουν στήν πόλη τῆς Βηθλεέμ «δοξάζοντες καί αἰνοῦντες τόν Θεόν». Οἱ ποιμένες διαλαλοῦν καί διακηρύττουν τό θαυμαστό αὐτό γεγονός καί ὅλοι «οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων» καί ἐπίστευσαν στήν ἀληθινή παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Στήν ἀφήγηση λοιπόν τοῦ Εὐαγ. Λουκᾶ διαπιστώνουμε ὅτι οἱ λέξεις πού εἶναι κλειδιά στή γέννηση τοῦ Χριστοῦ εἶναι: **δόξα, χαρά, εἰρήνη, σωτηρία**. Οἱ ἔννοιες αὐτές προσωποποιοῦνται καί ἐκφράζουν τὴν ἐνότητα καί λειτουργία τοῦ σύμπαντος καί ἰδιαίτερα τίς προσωπικές σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μέ τόν Θεόν.

Σημειώνουμε λοιπόν ὅτι ἡ σωτηρία καί ἡ λύτρωση τῆς ἀνθρωπότητας κατά τόν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ προέρχεται ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς ἐπίσης τονίζει τὴν παγκοσμιότητα τῆς σωτηρίας καί τό Εὐαγγέλιό του ἀπευθύνεται πρὸς ὅλους τούς ἀνθρώπους.

Ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίζεται ὅτι συμπαθεῖ τούς ἐθνικούς καί ἐπαινεῖ τὴν πίστη τους (κεφ. 7,5-9 κ. ἄ.) ἢ ἐξαίρει τὴν ἀγαθότητα τῶν Σαμαρειτῶν (κεφ. 10, 33, 17, 15,18).

Ἀναφέρουμε δύο μαρτυρίες τοῦ Εὐαγγελιστῆ Λουκᾶ

πού παρουσιάζουν κατ' ἐξοχὴν, τὴν παγκοσμιότητα τῆς σωτηρίας:

«...καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τόν Χριστόν καί ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καί κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καί ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ» (Λουκ. 24,47). «ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐλθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καί ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ καί ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καί Σαμαρείᾳ καί ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πραξ. 1,8).

Τελειώνοντας τὴν ἀφήγηση τοῦ Εὐαγγελιστῆ Λουκᾶ ὑπογραμμίζουμε ὅτι ἡ γέννηση τοῦ Ἰησοῦ εἶναι διαχρονικό καί αἰώνιο γεγονός. Ὅφείλουμε, σήμερα οἱ χριστιανοὶ νά συνειδητοποιήσουμε τό σκοπὸ τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως καί νά ἐπιδιώκουμε, ἀγωνιζόμενοι μέ τὴ βοήθεια τῆς θείας χάριτος τὴν πνευματικὴ μας τελειότητα καί θέωση.

Ἡ πνευματικὴ καί ἠθικὴ αὐτὴ πρόοδος καί πορεία τῆς ζωῆς μας δέν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ τίς καλές μας πράξεις, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ μας στή λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Κάθε γέννηση καί μιá ἐλπίδα

«Δι' ἡμᾶς γάρ ἐγεννήθη παιδίον νέον...»

Τῆς κ. Εὐτυχίας Δεσποτάκη
Φιλολόγου

Από τίς πió τρυφερές γιορτές τῆς χριστιανοσύνης εἶναι τὰ Χριστούγεννα. Εἶναι γιορτή μόνο χαρᾶς, ὄχι γιατί εἶναι στολισμένη στή χρυσά καί στή δῶρα, μά γιατί ἀναμένεται ἡ γέννηση ἑνός παιδιοῦ. Δέν ὑπάρχει κᾶν οὔτε σάν ὑπόψια τό Πάθος. Μόνο ἡ ἀγωνία καί οἱ πόνοι τῆς γέννας πού αὐτό δέν ἀφορᾷ τούς πολλούς παρά μόνο τή μητέρα. Μά καί οἱ πόνοι αὐτοῖ γλυκαίνουν γιατί στό νεογέννητο θά στηριχθοῦν τόσες καί τόσες ἐλπίδες. Ἡ γέννηση λοιπόν περικλείει τήν «ἐλπίδα» γιά κάτι καλύτερο, γιά κάποια ἀλλαγῆ.

Νά, λοιπόν, γιατί ὁ Λόγος Θεός ἔπρεπε νά γεννηθεῖ καί γεννιέται κάθε Δεκέμβρη στίς 25, τότε πού ἡ μέρα ἀρχίζει νά παίρνει περισσότερο φῶς. Φῶς ὁ ἴδιος, φέρνει τήν ἐλπίδα, ὅτι κάτι θά ἀλλάξει στούς δύσκολους καιρούς. «Δι' ἡμᾶς γάρ ἐγεννήθη παιδίον νέον, ὁ πρό αἰώνων Θεός». Στή γέννηση, λοιπόν, ἑνός βρέφους στηρίχθηκε ἡ μιá ἀπό τίς μεγαλύτερες θρησκείες τοῦ κόσμου, ὁ χριστιανισμός, ὁ ὁποῖος ἀλλάξε τήν κοσμοθεωρία ἑνός ὁλόκληρου κόσμου. Κάθε γέννηση εἶναι ὦρα χαρᾶς, γιατί σηματοδοτεῖ τό ξεκίνημα μιᾶς πορείας, τήν ἀρχή μιᾶς δημιουργίας. Εἶναι φωτεινό ὄροσημο πού ἀρχίζει ἡ κατά κόσμον ζωή.

Ἔτσι ἀναφέρει ὁ Νίκος Καζαντζάκης στό ἔργο του «Ἀσκητική».

Ἐρχόμαστε ἀπό μιá σκοτεινή ἄβυσσο, πηγαίνομε σέ μιá σκοτεινή ἄβυσσο. Τό μεταξύ φωτεινό διάστημα τό λέμε ζωή. Φῶς λοιπόν καί ἐλπίδα ἡ κάθε γέννηση. Ἡ γέννηση μιᾶς ιδεολογίας, ἑνός κόμματος, μιᾶς ἐπιχείρησης, ἑνός σωματείου, ἑνός συλλόγου, αὐτόματα γεννᾷ μέσα μας μιá ἐλπίδα ὅτι κάτι, καινούριο καί καλύτερο θά προκύψει. Κι ὅταν τὰ ὄνειρα ἐκπληρώνονται μέ χαρά θυμούμαστε τή γενέθλια στιγμή καί ἀνάλογα ἐορτάζομε. Ἀκόμα καί ἂν ἀπογοητευθοῦμε, ἀκόμη καί ἂν διαφραυσοῦμε, ἡ ὦρα ἐκείνη τῆς πρώτης χαρᾶς ὑπῆρξε γιά νά μᾶς θυμίζει ἴσως τόν ποιητή: Πόσο μεγάλη ἦταν ἡ φόρα πόσο τό πῆδημα μικρό.

Ἡ μάνα ὅμως ὄνειρεύεται κι ἀνησυχεῖ. Ὀνειρεύεται τήν ἡσυχὴ ζωὴ μέ τό παιδί της, μά ἀνησυχεῖ γιά τό μέλλον του μέσα σέ ταραγμένους καιρούς πού ἡ ἀλήθεια εἶναι δύσκολο νά εἰπωθεῖ. Ἡ Παναγία μάνα δέ θά μπορούσε νά εἶναι ἄλλη ἀπό τήν κοινὴ μάνα. Νά πῶς μᾶς τήν δίδει ὁ Κώστας Βάρναλης στούς παρακάτω σίχους:

«Σάν καρδερίνα τοῦ Μαρτιοῦ
μέ τά φτερά τ' ἀστραφτερά
πού μ' ἄχερα, λάσπη,
μαλλί, ζεστή φωλιά
κρεμάει τήν κούνια σου παιδάκι μου,
μέ ξύλα φτιάχνω εὐωδερὰ
καί βάζω προσκεφάλι σου
τόν ἥλιο τοῦ ἀνθομάη».
«Ποῦ νά σέ κρύψω
γιόκα μου νά μή σέ φτάσουν οἱ κακοὶ
σέ ποιό νησί τοῦ ὠκεανοῦ,
σέ ποιά κορφή ἐρημική».
«Τῆ νύχτα θά σηκώνομαι
καί θά νυχτοπατῶ,
νά σκύψω τήν ἀνάσα σου ν' ἀκῶ,
πουλάκι μου ζεστό
νά σοῦ ἐτοιμάζω σπῆ φωλιά
γάλα καί χαμομηλί
κι' ὕπερα ἀπ' τό παράθυρο
μέ καρδιοχτύπι θά κοιτῶ
πού θά πηγαίνεις στό σκολεῖο
μέ πλάκα καί κοντύλι».
«Κί' ἂν κάποτε τά φρένα σου
τό Δίκιο φῶς τῆς ἀστραπῆς
κι' ἡ ἀλήθεια
σοῦ χτυπήσουνε παιδάκι μου
νά μήν τό πείς.
Θεριά οἱ ἄνθρωποι
δέν μποροῦν τό φῶς
νά τό σηκώσουν
δέν εἶναι ἀλήθεια πῶς χρυσή
σάν τήν ἀλήθεια τῆς σιωπῆς.
Χίλιες φορές νά γεννηθεῖς,
τόσες θά σέ σταυρώσουν».

Καλά Χριστούγεννα.
Καλὸς ὁ Καινούριος Χρόνος

Ἡ Ἀνα-Γέννηση τοῦ Ταξιδιώτη τῶν αἰώνων...

**Τῆς κ. Φωτεινῆς Σεγρεδάκη
Δημοσιογράφου-Λογοτέχνιδος**

**«Κύριε, εἶσαι ὁ αἰώνιος ταξιδιώτης πού
ἔχειρες μιά στιγμή στό φράχτη ν' ἀποκοι-
μηθεῖς, κι εἶμαι τό ἐφήμερο ὄνειρο, πού Σοῦ
κρατάει συντροφιά μέσα στόν ὕπνο Σου...».**

Τάσος Λειβαδίτης, «Συνομιλίες»

Τό Παιδίον τό Νέον, πού ἐγεννήθη στήν
Ἰουδαία πρὶν ἀπό δύο χιλιάδες χρόνια κάτω ἀπό
τήν αἱματοστάζουσα ἀπειλή τῆς Ἡρώδειας παι-
δοκτονίας, γεννᾶται καί φέτος στή φάτινη τῆς χρι-
στιανοσύνης.

Ἡ Ὑψίστη «**Ἀρσενική Ἀγιότητα**» τῶν ὑπε-
σχημένων τοῦ Θεοῦ, κομίζει τίς ἐγγυήσεις ἐκεῖνες
τίς αἰσιόδοξες κι ἐλπιδοφόρες τῆς Ἀγάπης, ἐκπο-
ρευομένης ἀπό μιά ταπεινή κούνια θερμαινόμενη
γλυκά, μέ τό «**ἐμπιστο χνώτο**» τῶν ζώων!

**Γυμνή, καί ἀθάνα ἢ Σεπτῆ Ἀλήθεια τοῦ
Σωτήρα, ἐνσαρκώνεται στήν Ἀνθρώπινη φύση,
εἰσερχομένη στους κύκλους τῆς...**

**Τῆς Γένεσης, τῆς Ἀναπτυξης, τοῦ Ρόλου
καί τοῦ Μαρτυρίου.**

Τοῦ ΣΚΟΠΟΥ, δηλαδή.

Τοῦ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ.

Γιά νά φωτίσει τήν κατά τό ἀνθρώπινον Ζωή,
καί νά ἐπανα-φέρει τίς ἀποκλίσεις τῆς..., θυσιαζό-
μενος...

**Ὁ Σταλμένος Ἄνδρας, ὁ Ἀθῶς Ἄνδρας,
ὁ Ξένος Ἄνδρας!**

**«Ὁ Πῖαν ἐνάρετος, καλούμενος Ἰησοῦς
Χριστός»,** τοῦ ὁποίου τό ὄνομα, τοῦτο σημαίνει
ἀκριβῶς... **«Χρισμένος τήν Ἀρετήν...»**, χαράσσει
τόν Δρόμο καί στρέφει τά νῶτα Του γιά ὅσους
ἤθελε πιστέψουν στήν χά-ρα-ξη καί Τόν ἀκολου-
θήσουν.

**Καί στρέφει τά νῶτα Του, γιά νά βλη-
θοῦν!!**

**Ταξιδευτής τοῦ Κόσμου καί τοῦ Χρόνου,
δίνοντας τό αἷμα Του στόν σαρκοβόρο φθόνο καί**

τό μῖσος τῶν φαύλων.

Ὡς εἶναι, προκαθορισμένο, ἐξ ἄλλου.

Μέ τήν ἐπιφύλαξη τῆς Ἀνάστασης τοῦ θρι-
άμβου Του!

Ὁ χρισμένος τήν Ἀρετήν, σταλμένος τοῦ
Πατρός Του μέ τήν μυστηριακή εἴσοδο Του στό
ἀνθρώπινο Σῶμα, καθίσταται ἡ Κεντρομόλος Δύ-
ναμη, Ἡ ἐγγυώμενη Δικαιοσύνη καί ἔλκουσα τήν
ἀνυπόδητη Ἀποζήτηση τῶν καταφρονεμένων...

**Νά ψαύσει τρέμουσα τήν σπαργανωμένη
καί σπαρταριστή ἐλπίδα, τήν γιά Κεῖνη, τήν
Ἀποζήτηση τῶν ταπεινῶν, Γεννημένη...**

Καί μορφοῦται ὁ Χρισμένος, σέ κεντρομόλο
«Ἡθικό Διυλιστήριο» γιά νά διέλθουν οἱ τοξιμο-
μένες ψυχές ἀπό τήν θλίψη καί τόν στεναγμό καί
τήν ἀδικία, καί νά «φιλητραριστοῦν» μέ τό γλυκύ
αἶσθημα τῆς γαλήνης...

Καί νοεῖται ὁ Χρισμένος, ὡς «κεντρομόλο»
παρθένο χῶμα, θερμό καί τήν γονήν πλήρες, στό
ὁποῖο ἀστρο-δηγούμενος κλίνει ἀσθμαίνων, ὁ
οἰκουμενικός Πόνος...

Γιά ν' ἀφήσει τό φορτίο τό βαρῦ των, τῆς δι-
αχωριστικῆς συμπαραμαρτούντων...

Καί νά σκύψει προσευχητικά στήν **Σεμνοτά-
την Κλίνην τοῦ Νεογεννηθέντος**, γιά νά λάβει
τά ποθητά «καταπιστεύματα» τοῦ Παντοκράτορα,
πού φυλάσσει στήν Ὁσία Γύμνια, καί στήν θερμῆν
ἀγκάλη τῆς Θεοτόκου, ὡς **ΕΚΕΙΝΟΥ, τεκοκυ-
ῖα...**

Τεκοκυῖα...

**Καί φέτος, στίς εἴκοσι πέντε τοῦ Δεκέμ-
βρη ἐνώπιον τῶν χειμερινῶν Γενεθλίων τοῦ
Ἵπερούσιου, μέ τήν «κινούμενη» πλησμονή
τῆς ἀγαθλίας ἀπό τίς ἀδημονοῦσες Προσ-
δοκίες τῆς Ὑψηλίου...**

Καλά Χριστούγεννα τοῦ 2007

ΕΝΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

ΕΝΟΡΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΜΙΣΙΑΝΩΝ ΚΙΣΑΜΟΥ

Τοῦ Αἵδεσ. π. Νικολάου Καβελάκη
Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας Καμισιανῶν Κισάμου

Ἄποψη τοῦ οἰκισμοῦ Καμισιανῶν Κισάμου

Ὁ χωριό Καμισιανά βρίσκεται βορειοδυτικά τοῦ νομοῦ Χανίων καί συγκεκριμένα 20 χιλιόμετρα δυτικά τῆς πόλης τῶν Χανίων, εἶναι πεδινός οἰκισμός, ἔχει ὑψόμετρο 30 μ. καί κατοικοῦν σ' αὐτό 250 περίπου κάτοικοι. Διοικητικά ὑπάγεται στόν Δήμο Κολυμβαρίου.

Ἡ ἐνορία Καμισιανῶν ἀποτελεῖται ἀπό τό ὁμώνυμο χωριό Καμισιανά καί ἀπό τόν οἰκισμό Ραπανιανά, μέ 100 κατοίκους, καί βρίσκεται ἀκριβῶς δίπλα στά Καμισιανά.

Ὅπως κάθε πόλη καί χωριό ἔχει τόν πολιούχο καί προστάτη του Ἅγιο ἔτσι καί ἡ ἐνορία μας, τά Καμισιανά, ἔχουν προστάτιδά τους τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, [Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου]. Ὁ Ναός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, βρίσκεται στά πάνω Καμισιανά ὅπου μεγαλόπρεπα ὑψώνεται στό κέντρο τοῦ χωριοῦ.

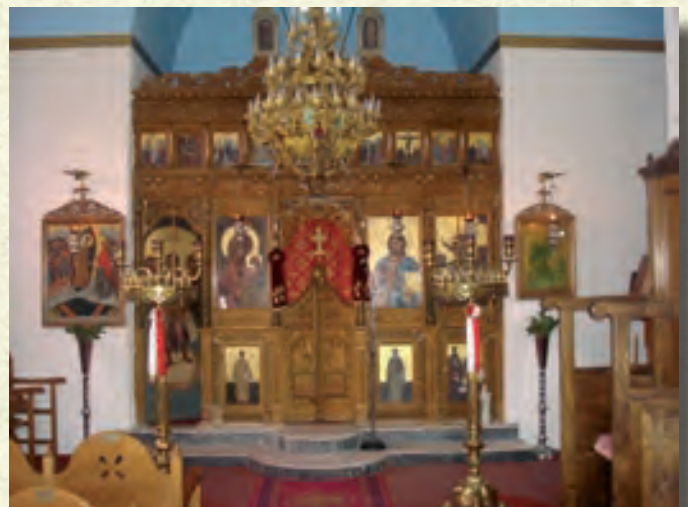
Ἀρχικά πρὶν ἀπό τόν σημερινό Ναό προϋπήρχε μικρότερος Ναός ἀφιερωμένος καί αὐτός στόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου καί ὑπολογίζεται ἀπό μαρτυρίες χωριανῶν ὅτι εἶχε χτισθεῖ περί τό 1850. Στόν αὐλειο χῶρο τοῦ Ναοῦ εὐρι-

σκόταν καί τό κοιμητήριό τοῦ χωριοῦ.

Ἐπειδή μέ τό πέρασμα τῶν χρόνων ὁ πληθυσμός τοῦ χωριοῦ αὐξανόταν ὁ ὑπάρχων Ναός δέν κάλυπτε τίς λατρευτικές ἀνάγκες τοῦ χωριοῦ μέ ἀποτέλεσμα οἱ κάτοικοι νά καταδαφίσουν τό ἔτος 1937 τόν μικρό Ναό καί στήν θέση του νά οἰκοδομήσουν τόν σημερινό μεγαλοπρεπῆ Ναό.

Οἱ ἐργασίες ἀνεγέρσεως ἄρχισαν τό 1939 καί σέ σύντομο χρονικό διάστημα καταφέρνουν οἱ χωριανοί νά χτίσουν τό Ναό τους ὡς τά μισά. Ὅμως τό 1940 ἀρχίζει ἡ δύσκολη περίοδος τοῦ πολέμου καί ἡ ἐργασία τοῦ Ναοῦ σταματοῦν, γιά νά ἀρχίσουν καί πάλι μετά τό τέλος τοῦ πολέμου, ὅποτε καί ὁ Ναός τελειοποιεῖται τό 1950, καί ἐγκαινιάζεται τό ἴδιο ἔτος ἀπό τόν τότε Ἐπίσκοπο Κισάμου & Σελίνου Ευδόκιμο Συγγελάκη.

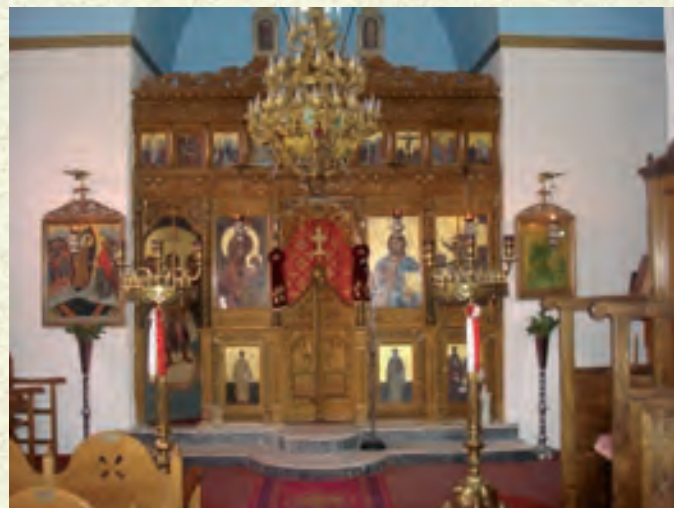
Ὁ Ναός εἶναι ρυθμοῦ βασιλικοῦ μετά τρούλου. Ὁ ἐπιβλητικός τρούλος στηρίζεται σέ τέσσερις κολόνες. Ἀξιόλογο εἶναι τό τέμπλο τοῦ Ναοῦ τό ὁποῖο ἔχει κατασκευασθεῖ

Τό ἐσωτερικό τοῦ ἱ.Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Καμισιανῶν

**Τό τέμπλο τοῦ Ἱ.Ν. Εὐαγγ. τῆς Θεοτόκου
Καμισιανῶν**

**Τό ἐσωτερικό τοῦ Ἱ.Ν. Ἁγ. Γεωργίου
Ραπανιανῶν**

τό 1955 ἀπό τούς ξυλογλύπτες, Ν. Ζωγραφάκη καί Β. Βεργανέλη. Ἐντός τοῦ Ναοῦ φυλάσσονται Ἱερά κειμήλια τοῦ πρώτου Ναοῦ. Ὁ Ναός ἐορτάζει στίς 25 Μαρτίου.

Στήν ἐνορία ἀνήκουν τά ἐξῆς παρεκκλήσια:

Ἱ.Ν. Ἁγ. Παντελεήμονος, 1910 [Κοιμητήριο]

Ἱ.Ν. Ἁγ. Νικολάου, 1970

Ἱ.Ν. Ἁγ. Νικολάου Ραφαήλ καί Εἰρήνης, 1993

Ἁ ὀικισμός Ραπανιανῶν ἔχει πολιούχο καί προστάτη

Στά Ραπανιανά πρὶν ἀπό τόν σημερινό Ναό προϋπήρχε ἓνα πολύ μικρό ἐκκλησάκι ἀφιερωμένο καί αὐτό στόν Ἅγιο Γεώργιο, τό ὁποῖο δέν κάλυπτε τίς ἀνάγκες τῶν χωριανῶν καί στήν θέση του ξεκίνησαν τό 1925 νά χτίζουν τόν σημερινό Ναό. Οἱ ἐργασίες κράτησαν πέντε χρόνια καί ὁ Ναός ἀποπερατώθηκε τό 1930, ὅποτε καί ἐγκαινιάζεται ὑπό τοῦ ἐπισκόπου Κισάμου καί Σελίνου Χρυστόμου Ἀγγελιδάκη.

Ὁ ρυθμός τοῦ ναοῦ εἶναι σταυροειδής βασιλική μετὰ τρούλου. Στόν οἰκισμό Ραπανιανῶν ἀνήκουν τά ἐξῆς παρεκκλήσια:

Ἱ.Ν. Ἁγ. Φανουρίου 1995

Ἱ.Ν. Ἁγ. Δημητρίου 2001

Διατελέσαντες ἐφημέριοι τῆς ἐνορίας ἀπό τό ἔτος 1910 εἶναι:

Ἄρχιμ. Σωφρόνιος Κωνσταντακάκης

Ἄρχιμ. Ἀγαθάγγελος Σταματάκης

Ἄρχιμ. Παρθένιος Ἀναγνωστάκης

Ἱερεὺς Γεώργιος Φουτάκης

Ἱερεὺς Ἀντώνιος Πατεράκης

Ἱερεὺς Νεκτάριος Γερονικολός

**Τό ἐσωτερικό τοῦ Ἱ.Ν. Εὐαγγελισμοῦ
τῆς Θεοτόκου Καμισιανῶν**

του τόν Ἅγ. Μεγαλομάρτυρα Γεώργιο τόν Τροπαιοφόρο. Ἀρχικά τά Ραπανιανά ἦταν μία ἐνορία μέ τόν Σκουτελῶνα, τά Μινωθιανά καί τά Κλαδουριανά. Αὐτό μαρτυρεῖται ἀπό μία ἐπιγραφή πού βρίσκεται στήν βόρεια πλευρά, κάτω ἀπό τό καμπαναριό τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου στόν Σκουτελῶνα, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ναός κτίσθηκε ἐν ἔτει 1899 μέ τή συνδρομή τῶν κατοίκων τῶν Ραπανιανῶν, τοῦ Σκουτελῶνος, τῶν Μινωθιανῶν καί Κλαδουριανῶν.

Τό «Φαλδάμειον Οίκημα» τῆς Μητροπόλεως μας

Τὴν Παρασκευὴ 23 Νοεμβρίου καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἀμφιλοχίου, τελέστηκαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Φαλδάμειου Οἴκηματος», τό ὁποῖον ἀποτελεῖ δωρεά τοῦ ἐκλεκτοῦ γόνου τῆς Κισάμου μακαριστοῦ **Στυλιανοῦ Φαλδαμῆ καί τῆς ἐριτίμου συζύγου του κ. Παναγιώτας Φαλδαμῆ.**

Ἐκτός τῶν γραφείων διοικήσεως τῆς Μητροπόλεως τὰ ὁποῖα στεγάζει, περιλαμβάνει αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων, βιβλιοπωλεῖο, δανειστική βιβλιοθήκη, αἴθουσα συσκέψεων καί παρεκκλήσιο ἀφιερωμένο εἰς τόν Ἅγιο Στυλιανό. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, κατὰ τὴν τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων τοῦ νέου αὐτοῦ κτιρίου, ἀνακήρυξε μεγάλο εὐεργέτη τῆς Μητροπόλεως τόν ἀείμνηστο δωρητὴ Στυλιανό Φαλδαμῆ καί ἀπένευμε στὴν σύζυγο του τὴν ὑψιστὴ τιμητικὴ διάκριση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τόν Σταυρό τοῦ Ἁγίου Τίτου.

Τό παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγ. Στυλιανοῦ

Ἡ αἴθουσα συσκέψεων

Ἐξωτερικὴ ὄψις τοῦ Φαλδάμειου Οἴκηματος

Τό Γραφεῖον τοῦ Μητροπολίτου

Ἡ Αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων

Στυλιανός Φαλδαμής

Ο Στυλιανός Φαλδαμής γεννήθηκε στα Παπαδιανά Κεφαλίου του Δήμου Ίναχωρίου, τό 1921, από μία απλή φτωχή και αγροτική οικογένεια, όπως ήταν η συνηθισμένη εικόνα της εποχής στα χωριά μας..

Εκεί τελείωσε τό Δημοτικό Σχολείο του Άγιου Άθανασίου, κι ύστερα παίρνοντας μοναδικό εφόδιο τήν ευχή των φτωχών γονιών ήρθε στό Καστέλλι, διαμένοντας μόνος σέ νοικιασμένο δωμάτιο, από τήν ηλικία των δώδεκα χρόνων, γιά νά τελειώσει τό έξατάξιο γυμνάσιο.

Ενώ ήταν τελειόφοιτος, γεγονός ξεχωριστό γιά τήν εποχή του, ήρθαν τά δύσκολα χρόνια της κατοχής, 1940-1945, όποτε επέστρεψε άσυζητητά στό χωριό του ως γεωργός, πλάι στους γονείς του, πού τόν είχαν κιόλας ανάγκη. Είναι χαρακτηριστικές οί λεπτομέρειες από τίσ άναμνήσεις του. Επειδή λέει οί φτωχοί γονείς του δέν είχαν βόδια, τόν έστειλαν νά δουλέψει δυό μέρες σέ οικογένεια μέ βόδια, γιά νά άνταποδώσουν εκείνοι μέ μία μέρα. Άραγε άξιζα όσο μισό βόδι; Φιλοσοφούσε άργότερα. Μέσα του όμως πάντα στριφογύριζε τό άνήσυχο πνεύμα. Όποτε τό 1945 ήρθε στην Άθήνα, γράφτηκε στή Νομική σχολή, άπ' όπου και άποφοίτησε τό 1951. Η Άθήνα όπως και ή Ελλάδα όλόκληρη σπαράσσεται τότε από τόν εμφύλιο. Άγγλοι,

Της κ. Άνθούλας Νταγκουνάκη Φιλολόγου

άριστοί, δεξιοί βρισκόταν σέ άντιπαραθέσεις. Δέν ήξερες από πού θά σου 'ρθει ή άδέσποτη, θυμόταν άργότερα. Η Άθήνα του δείχνει τό σκληρό της πρόσωπο και φτάνει συχνά νά διαβάξει κάτω από τούς δημόσιους λαμπτήρες τόν καιρό των έξετάσεων. Οί καιροί δύσκολοι γενικότερα, όποτε γιά βιοποριστικούς λόγους και γιά νά άπαλλαγεί από τό στρατιωτικό, κατατάσσεται στην άστυνομία πόλεων. Άργότερα άνοιξε ή σχολή ύπαστυνόμων και τόν καλούν ως ύπαξιωματικό. Όμως εκείνος ό ήπιος άνθρωπος, ή άκέραια προσωπικότητα, δέν ήταν δυνατόν νά συμβιβαστεί μέ τίσ ύποχρεώσεις και τά καθήκοντα του άστυνομικού.

Άπό τό 1951 ως τό 1953 ως πτυχιούχος της Νομικής, μπήκε μέ έξετάσεις στό Τελωνείο, ενώ παράλληλα έκανε και τήν άσκηση γιά δικηγόρος. Η ύπαλληλική ιδιότητα τόν στένευε. Τό άτίθασο πνεύμα του δέ συμβιβαζόταν εύκολα μέ έναν άπλό ύφιστάμενο.

Εξέκινησε έτσι νά δικηγορεύει τό 1953, άνώνυμος, άγνωστος και άσημος, στό χάος της άπρόσωπης Άθήνας, χωρίς κανένα στήριγμα. Άλλά τό τόλμησε.

Όμως από νωρίς ξεχώρισε τό όνομά του γιά τήν σπάνια έντιμότητα, όποτε κέρδισε τήν έμπιστοσύνη του κόσμου και γρήγορα απέκτησε μεγάλη και ύψηλή πελατεία. Άκολούθησαν πολλές γνωριμίες, όπου του έδωσαν κύρος, σεβασμό κι εκτίμηση, ήθική ικανοποίηση και άμοιβή στή δύσκολη πορεία πού μόνος χάραξε, αλλά πρό πάντων μόνος σμίλεψε.

Άνθρωπος πρᾶος, ήρεμος, βαθιά φιλοσοφημένος, περισσότερο άγωνιούσε πώς θά συμφιλώσσει τούς αντιδικογντες, παρά πώς θά κερδίσει χρήματα, όπως θά ήταν τό εύκολότερο και τό συνηθέστερο.

Στήν καθημερινή του ζωή ήταν άρχοντάνθρωπος, μέ ξεχωριστό παράστημα. Άληθινός εκφραστής των παραδο-

σιακών άξιών του τόπου μας: δηλαδή της γνήσιας άνθρωπιās, της άνεπιτήδευτης ευγένειας, της άπροσποίτητης σεμνότητας, του κρητικού φιλότιμου, της άντρίκειας ευθύτητας, της προσφοράς πού δέν άποσκοπεί σέ όφέλη.

Στήν Άθήνα από τά πρώτα χρόνια, ύπήρξε πυρήνας του κρητικού στοιχείου, ίδρυτής του Συλλόγου Ήνιαχωριανών Άττικής, χρηματοδότης του πολλές φορές. Στάθηκε τό «έννιαχωριανό καταφύγιο». Τά Παπαδιανά είχαν ξεχωριστή θέση στην ψυχή του παρά τίσ σκληρές έμπειρίες της παιδικής ζωής. Ήταν τακτικός επισκέπτης και πάντα καλοδεχούμενος. Και πώς νά μήν ήταν άφου τό κατακαλόκαιρο έρχόταν σαν τόν Άγιο Βασίλη γιά τά παιδιά του χωριού του.

Μετά τό 1990 ιδιώτευσε πλέον στό γραφείο του στή Σταδίου, αλλά άφιλοκερδώς και ευχαρίστως προσέφερε υπηρεσίες και παντός είδους βοήθεια σέ όποιον του ζητούσε.

Πέθανε άπλά κι άθόρυβα, αλλά σπητός, όλόρθος και περιήφανος, μέ εκείνο τό άετίσιο βλέμμα του, στην Άθήνα τό Φεβρουάριο του 2006.

Σύζυγός του ήταν ή κ. Παναγιώτα Άλμπάνη, φιλόλογος, αθηναία στην καταγωγή, αλλά κρητικιά στό πνεύμα και στην ψυχή. Πραγματική σύντροφος του άείμνηστου Στέλιου Φαλδαμή, γιά πολλά χρόνια, ύπήρξε στέρεο στήριγμα και γιά τό σώμα του και γιά τίσ σκέψεις του και γιά τά όράματά του.

Αυτή ύπήρξε ή πνοή του σημερινού έργου, αυτή πραγματοποιεί τά σχέδια πού εκείνος είχε καταστρώσει, αυτή ύλοποιεί τά όράματα μιας όλάκερης ζωής. Δέν μας ξαφνιάζουν βέβαια άφου τήν τελευταία πενταετία, χρηματοδότησαν μαζί γιά τό Δήμο Ίναχωρίου, τό μνημείο γιά τή σφαγή του Μαφονισιού, τήν προτομή του Καθεκλά στή Βάθη και μία παραδοσιακή βρύση στην πλατεία του χωριού του, τά Παπαδιανά.

Διαφεύδουν μέ τίσ πράξεις τους περίτρανα, όσους δι-αλαλούν πώς στην εποχή μας κυριαρχεί μόνο ό ύπερκαταναλωτισμός, ό μηδενισμός και ό άτομισμός, πού οδηγούν σέ κόσμο χωρίς άξίες και όράματα. Και όμως υπάρχουν και σύγχρονοι όραματιστές μέ έργα πού τούς κάνουν άθάνατους.

Ἡ παιδική παραβατικότητα

ὁρος «παραβατικότητα» ἀνήκει στήν ἐπιστήμη τῆς ἐγκληματολογίας καί σημαίνει παράνομη συμπεριφορά. Σημαίνει παράβαση νομικῶν καί κοινωνικῶν κανόνων. Ὁ νεαρός παραβάτης, ὅπως καί κάθε ἄλλος παραβάτης, ἐνεργεῖ ἀντίθετα πρὸς ὀρισμένες ἀρχές, τίς ὁποῖες παραβιάζει καί καταπατεῖ. Ἄθετεῖ τὴν κοινῶς παραδεδεγμένη συμπεριφορά καί προβαίνει σέ πράξεις βίας σέ βάρος ἄλλων μελῶν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἡ συμπεριφορά τοῦ εἶναι ἀποκλίνουσα ἀπὸ τὸν τρόπο συμπεριφορᾶς τῶν περισσοτέρων, οἱ ὁποῖοι κατὰ κανόνα ἐνεργοῦν ὀρθά.

Βέβαια, τὸ ὀρθὸ ἢ τὸ σωστὸ εἶναι πάντα σχετικὸ καί ἐξαρτᾶται ἀπὸ τίς ἀρχές τῆς κοινωνίας στήν ὁποία ζεῖ τὸ ἄτομο. Στὴ δική μας ἑλληνικὴ καί ὀρθόδοξη κοινωνία, τὸ ὀρθὸ προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν ἑλληνορθόδοξη παράδοσιν

Γεωργίου Ε. Κρασανάκη Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης

μας. Ἄλλωστε, οἱ νομικοὶ καί κοινωνικοὶ κανόνες στοιχοῦν πάντα στὶς δυὸ αὐτές βάσεις.

Βασικὸ κριτήριον τῶν κανόνων αὐτῶν εἶναι ὁ σεβασμὸς τοῦ ἄλλου, τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἑτέρου προσώπου, τῆς ἀξίας τοῦ συνανθρώπου μας. Ὅποιος παραβαίνει τὴν ἀρχὴ αὕτη ἐγκληματεῖ κατὰ τούς νομικούς. Ὁ ἐνήλικος παραβάτης, ἀπὸ νομικῆς πλευρᾶς, θεωρεῖται ἔνοχος, ἴσως μάλιστα καί ἐγκληματίας. Ὁ ἀνήλικος παραβάτης ἀπὸ ψυχολογικῆς ἀποψῆς θεωρεῖται ἄτομο μὲ ἀποκλίνουσα συμπεριφορά. Εἶναι ἓνας ἀναπτυσσόμενος ἄνθρωπος πού ἐκφεύγει τῆς ὀρθῆς πορείας ἀνάπτυξης.

Τὰ κριτήρια ἀξιολόγησης τῆς παραβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ νέου, τοῦ ἐξελισσόμενου ἀνθρώπου, εἶναι κυρίως φύσεως ἠθικῆς. Μπορεῖ, ὅμως, νά εἶναι καί φύσεως γνωστικῆς, ἂν ἡ νοητικὴ του κατάσταση δέν εἶναι φυσιολογική, ἂν ἡ νοημοσύνη του δέν τὸν βοηθᾷ νά κοινωνικοποιηθεῖ ὀρθά, νά συνυπάρξει μὲ τούς ἄλλους καί νά συνεργασθεῖ μὲ αὐτούς.

Μὲ βάση τίς γενικὲς αὐτές ἀρχές μπορούμε νά ὑποστηρίξουμε ὅτι ἔχομε καί ἀνήλικους παραβάτες. Εἶχαμε καί ἔχομε. Τὰ γεγονότα δείχνουν ὅτι τὸ φαινόμενο ἀναπτύσσεται μὲ γοργούς ρυθμούς.

Ὅταν ἐμφανίζεται μία παραβατικότητα ἀνηλίκων, στρέψαμε τὴν προσοχή μας στὴ λάβα τοῦ ἠφαιστείου πού ἔχει

ἀνάψει. Δέν ἀναζητοῦμε ὅμως τίς δυνάμεις πού κρύβονται πίσω ἀπ' αὐτή. Τί κρύβεται μέσα στοῦ ἠφαιστείου; Ποιὸς εἶναι ὁ παραβάτης; Ποιὸς κατηύθυνε τὴν παραβατικὴ συμπεριφορά; Πῶς ἔφθασε τὸ ἄτομο στοῦ σημεῖο αὐτό;

Ἡ παραβατικότητα εἶναι μία μορφή βίας ἐνός ἀτόμου ἐναντίον ἄλλου. Μιά ἄρνηση τοῦ ἄλλου, μία ἐχθρότητα ἐναντίον τοῦ ἄλλου, τοῦ φίλου, τοῦ συμμαθητῆ, τοῦ συμμαίκτη, ἀλλά, γιατί ὄχι, καί τοῦ ἀδελφοῦ.

Πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴ βία θά μπορούσε κανεὶς νά διακρίνει, νά βρεῖ, καί θά βρεῖ ἂν ψάξει πολὺ, ἂν ἀναλύσει τὴ συμπεριφορά τοῦ μικροῦ παραβάτη, τὰ αἰτίαι τῆς, τὰ κίνητρά τῆς. Αὐτὰ μπορεῖ νά εἶναι λογικά καί μὴ λογικά, συνειδητά καί μὴ συνειδητά, ὀργανωμένα καί περιστασιακά. Στὴν περίπτωση τῶν παιδιῶν ὑπερισχύουν τὰ δεύτερα. Σ' αὐτὰ συναριθμοῦμε τὴν ἀνασφάλεια, τὸ ἄγχος, τούς φόβους καί τίς φοβίες, τὴ ζήλεια, τὴ μίμηση ἐπικίνδυνων προτύπων, τὴν ἔλλειψη ἀποδοχῆς ἀπὸ τὴ ομάδα, τὴν ἀμφισβήτηση πάσης φύσεως ἀξιών, κυρίως ἀπὸ παραβάτες ἐφήβους, τὴν ἔλλειψη οἰκογενειακῆς καί ἄλλης ὑποστήριξης.

Ποιοὶ εὐθύνονται γιὰ ὅλα αὐτὰ;

Μπορεῖ νά εὐθύνεται τὸ Ἐγὼ ἢ μπορεῖ νά εὐθύνεται ὁ Ἄλλος. Μιά φυσικὴ ροπή πρὸς τὰ κάτω εἶναι πάντα ἓνας δυσμενῆς παράγοντας. Ἀλλὰ καί ἓνα κακὸ περιβάλλον εἶναι ἓνας χεῖριστος παράγοντας. Ἀντίθετα, ἓνα καλὸ περιβάλλον, μάλιστα δὲ τὸ οἰκογενειακὸ, ὄχι μόνον μπορεῖ νά ἀνατρέψει παραβάσεις, ἀλλὰ καί νά μεταβάλλει τὸν ἐκ φύσεως κακὸ, σέ καλὸ.

Ἄν ἐπισκεφθοῦμε μία Στέγη ἀνηλίκων ἢ μία Ἐπανορ-

θωτική φυλακή και μελετήσουμε τό ιστορικό τῶν παιδιῶν πού φιλοξενοῦνται σ' αὐτά τὰ ἰδρύματα, θά διαπιστώσουμε ὅτι τόν πρῶτο ρόλο ἔπαιξε στήν περίπτωσή τους ἡ ἔλλειψη μιᾶς σωστής οικογενειακῆς ἀγωγῆς. Οἱ διαφωνίες τῶν γονέων, ἡ φυσική ἢ ψυχολογική ἀπουσία τοῦ ἑνός ἢ καί τῶν δύο γονέων, τό διαζύγιο καί ἄλλα σχετικά εὐθύνονται σέ μεγάλο βαθμό.

Κάθε μικρός παραβάτης ἔχει καί τήν ἱστορία του, πού εἶναι πάντα πικρή, πού εἶναι δρόμος ματωμένος. Γι' αὐτό, τό μεγαλύτερο βάρος πέφτει στό Ἄλλος καί ὄχι τόσο στό Ἐγώ.

Μιά ἀδύνατη, χαλαρή ἢ κακή οικογενειακή ἀγωγή ἀνοίγει τό δρόμο γιά πολλά δεινά.

Ἡ ἐμπειρία μας στήν ὑπηρεσία τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Ἀγωγῆς στή χώρα μας ἐπιβεβαιώνει τήν ἄποψη ὅτι πολλοί γονεῖς δέν παίζουν σωστά τό ρόλο τους. Καί γνωρίζομε ὅτι ὁ μητρικός καί πατρικός ρόλος πρέπει νά παίζονται σωστά καί μάλιστα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων. "Ὅσοι δούλεψαν σωστά ἀπό τήν ἀρχή τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ δέν θά ἔχουν πρόβλημα ὅταν ἔλθουν οἱ δύσκολες ὥρες καί μάλιστα οἱ κρίσεις τῆς ἐφηβείας. Κι' αὐτό γιατί ἡ παραβατικότητα ἐμφανίζεται συνήθως σέ προεφήβους καί σέ ἐφήβους, στά λεγόμενα μεγάλα παιδιά, τῶν ὁποίων ἡ ἀναπτυξιακή συμπεριφορά μας προβληματίζει.

Παιδιά πού προέρχονται ἀπό «ἀσθενεῖς» οἰκογένειες θά γίνουν εὐκόλα λεία δυσμενῶν κοινωνικῶν παραγόντων. Δυστυχῶς καί τὰ Μ.Μ.Ε. δέν προστατεύουν τά παιδιά. Ἡ τηλεόραση ἔγινε ἐχθρός πολλῶν, ἐνῶ θά ἔπρεπε νά εἶναι μόνο ὄργανο μορφώσεως καί ἐνημερώσεως ὄλων. Σ' αὐτό τό μέσο πολιτισμοῦ, στή μικρή ὀθόνη, ἀποδίδαμε μεγάλη εὐθύνη γιά τήν παραβατική συμπεριφορά. Πολλά προγράμματα εἶναι ἀνεξέλεγκτα καί ἐπομένως ἐπιβλαβή. Τώρα τά σκῆπτρα πῆρε ἡ τηλεόραση, δέν τά ἔχουν ἡ οἰκογένεια καί τό σχολεῖο. Ποιοί μποροῦν νά ἀνακόψουν τό κακό; Ποιές δυνάμεις μποροῦμε νά ἀντιπάζομε στήν παιδική παραβατικότητα; Τί μπορεῖ νά γίνει; Ἐρωτήσεις καίριες, στίς ὁποῖες δύσκολα μπορεῖ νά ἀπαντήσῃ κανεῖς.

Ζοῦμε σέ μία χώρα μέ παράδοση ἑλληνοχριστιανική, ἄρα ἔχομε δυνάμεις ἀντιστάσεως καί μέσα θεραπείας.

Θά ἀναφέρομε μερικούς μορφωτικούς παράγοντες, χωρίς τή συμβολή τῶν ὁποίων δέν νομίζομε ὅτι μπορεῖ νά ἀντιμετωπισθεῖ, νά προληφθεῖ καί νά θεραπευθεῖ ἡ παιδική παραβατικότητα.

1) Ἡ οἰκογένεια: Καμιά ὁργανωμένη κοινωνική ομάδα δέν ἔχει μεγαλύτερη δύναμη. Οἱ γονεῖς πρέπει νά ὑπάρξουν καί ὡς παιδαγωγοί. Πρέπει νά διαπαιδαγωγοῦν σωστά καί ὄχι μόνο νά τρέφουν σωστά. Ὁ ρόλος τῶν γονέων εἶναι ἀναντικατάστατος. Προτείνομε ἰδιαίτερα σιούς πατέρες νά ὑπάρξουν καί ὡς παιδαγωγοί, ὄχι μόνο ὡς οἰκονομικοί χορηγοί.

2) Τό σχολεῖο: Μιά δύναμη ἀγωγῆς πού ἔχει ἀποδυναμωθεῖ, γιατί τείνει νά καλλιεργεῖ περισσότερο τόν γνωστικό τομέα παρά τόν ἠθικό. Καί ἡ παραβατικότητα τῶν παιδιῶν εἶναι κυρίως φύσεως ἠθικῆς. Ἄν συγκρίνομε τά κείμενα πού μελετοῦν τά μικρά καί τά μεγάλα παιδιά μας θά λυπηθοῦμε, γιατί θά διαπιστώσουμε ὅτι διαφέρουν

πολύ ἀπό τά κείμενα πού μελετοῦσαμε ἐμεῖς, πού ἦταν κείμενα πρωτίτως φρονηματιστικά. Τί νά τίς κάνεις τίς πολλές γνώσεις, ὅταν οἱ χρήστες τους εἶναι ἐπικίνδυνοι παραβάτες τῶν ἠθικῶν κανόνων ζωῆς;

3) Ἡ κοινωνία: Ὁ εὐρύτερος κοινωνικός χῶρος μέ ὅλα τά μέσα πού ἔχει στή διάθεση τοῦ πρέπει νά προλαμβάνει καί νά θεραπεύει παραβάσεις. Ὅλοιοι οἱ ὁργανωμένοι κοινωνικοί φορεῖς πρέπει νά ἀσκοῦν ἔργο ἠθικῆς ἀγωγῆς τῶν νέων. Λυπᾶμαι, ἀλλά τά πράγματα δέν πείθουν περί τοῦ ἀντιθέτου. Ἡ κοινωνία συνήθως ἐκτρέπει ἀντί νά προστατεύει.

4) Ἡ Ἐκκλησία: Ἡ ἑλληνορθόδοξη Ἐκκλησία εἶχε καί ἔχει δύναμη. Παρά τίς προσβολές πού δέχεται δέν ἔπαυσε νά εἶναι ἰσχυρός παράγοντας Ἀγωγῆς. Ἐχει δυνάμεις πού πρέπει νά ἀξιοποιήσῃ. Πρέπει νά συνεχίσει τό σωτήριο διδακτικό καί παιδαγωγικό της ἔργο. Οἱ οἰκογένειες πρέπει νά ἐμπιστεύονται τήν ἐνορία τους, τόν ἐφημέριό τους, τό κατηχητικό σχολεῖο, τίς χριστιανικές μαθητικές ομάδες, τούς ὀρθόδοξους χριστιανικούς συλλόγους, πού μέ ἀνιδιοτέλεια ἐργάζονται γιά τό καλό ὄλων τῶν νέων.

Ὅσα προηγήθηκαν εἶναι γενικά. Κάθε ὅμως εἰδική περίπτωση παραβατικότητας ἀνηλίκου πρέπει νά ἀντιμετωπίζεται χωριστά.

Θά κλείσω μέ μερικές συμβουλές πρὸς τούς γονεῖς τῶν παιδιῶν.

Πρέπει νά προλαμβάνομε τό κακό. Ἡ πρόληψη εἶναι ἡ καλύτερη θεραπεία. Πρέπει νά προστατεύομε τά παιδιά μας ἀπό ἐπιβλαβεῖς παράγοντες. Πρέπει νά ἀναζητοῦμε μέσα ὀρθῆς συμπεριφορᾶς καί ὀρθῆς κοινωνικοποίησης τῶν παιδιῶν μας. Τέτοια μέσα εἶναι ἡ συμμετοχή σέ χριστιανικές ομάδες νέων, ὁ ἀθλητισμός κ.λ.π. Ὁ ἐλεύθερος χρόνος τῶν παιδιῶν πρέπει νά γεμίζει μέ ὑγιεῖς δραστηριότητες. Ὅταν διαπιστώσουμε παραβάσεις, πρέπει νά ἀναζητοῦμε διαύλους ἐπικοινωνίας μέ τούς παραβάτες. Ἡ οἰκείωση καί ἡ συζήτηση θά βοηθήσουν. Ἡ βία θά βλάψῃ. Πρέπει νά συμβάλομε στήν ἀναζήτηση μέσων ἀμβλυνσης τῶν κοινωνικῶν ἀνισοτήτων καί στήν προαγωγή τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Τέλος, πρέπει νά διδάσκουμε τά παιδιά μέ τό δικό μας παράδειγμα ζωῆς καί δράσης.

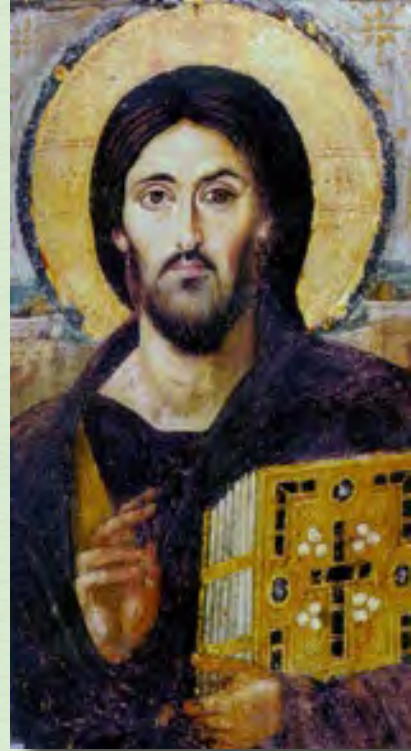
Η ΣΥΖΕΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΕ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΙΕΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ^[1]

ΜΕΡΟΣ Α΄

Μέγας Βασίλειος θαυμάζοντας τὸ γεγονός τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ θέτει σὸ στόμα τῆς Παναγίας τὰ ἀκόλουθα λόγια: «Πῶς νὰ σὲ ὀνομάσω ἐγώ, θαυμαστό μου βρέφος; Τί θνητὸ ὄνομα νὰ δώσω σὸν καρπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Νὰ σοῦ προσφέρω θυμίαμα ἢ γάλα; Ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ τὶς μητρικὲς μου φροντίδες ἢ νὰ πέσω σὰ πόδια σου νὰ σὲ λατρεύω; Τί ἀνεξήγητη ἀντίθεση!... Ὁ οὐρανὸς εἶναι ὁ θρόνος σου, κι ἐγὼ σὲ τοποθέτησα σὰ γόνατά μου. Σὲ βλέπω σὴ γῆ, κι ὅμως δὲν ἄφησες τὸν οὐρανό. Ὁ οὐρανὸς εἶναι ἐκεῖ ὅπου βρίσκεσαι ἐσύ».

Δὲν εἶναι τῆς Παναγίας μόνο ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀπορία καὶ ἡ ἔκπληξη. Σὲ βαθμὸ μάλιστα πολὺ μεγαλύτερο. Γίνονται ἀδυναμία, ἀφοῦ ἡ γλῶσσα τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι σὲ θέση ἀπὸ μόνη τῆς νὰ ὑψωθεῖ

Τοῦ κ. Γεωργίου Ἰ. Λουπάση
Φιλολόγου

τόσο, ὥστε νὰ ἀποδώσει μὲ ἀκρίβεια τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ. Μόνον ὅταν κατὰ θεία οἰκονομία καὶ πρόνοια κινεῖται ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, μόνο τότε μπορεῖ νὰ συλλάβει καὶ διὰ τῆς γλώσσης νὰ ἀποδώσει ὅσα ἀρμόζουν στὴν παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ. Διδάσκουν περὶ τούτου Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη σὸ σύνολό τους. Διδάσκουν μάλιστα ἔχοντας ὡς ὄργανο τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα, τὴν ὁποία μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἀναγορεύουν σὲ σκεῦος πού δέχτηκε καὶ ἐν συνεχείᾳ μετεκένωσε στοὺς λαοὺς τῆς γῆς τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ αὐτὴν τὴ γλῶσσα, τὴ δική μας, πού δοξάστηκε ἀπὸ τὸν Θεό, προέρχεται τὸ ὑλικὸ μὲ τὸ ὁποῖο δοξολογεῖται ὁ Θεός. Αὐτὴν τὴ γλῶσσα χρησιμοποίησαν κατ' ἀρχὴν οἱ Ἑβδομήκοντα γιὰ τὴ μετάφραση τῶν Βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα αἰῶνες οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὑμνογράφοι, οἱ ποιητὲς Κανόνων καὶ ἄλλων ποιητικῶν ἔργων, οἱ θεολόγοι, οἱ διανοητὲς, οἱ μοναχοί, οἱ ἀσκητὲς. Ὅλοι ὅσοι κάτι ἤθελαν νὰ ποῦν γιὰ τὸν Θεό, ὅσοι ἤθελαν νὰ σκεφτοῦν ἢ νὰ ἀνακοινώσουν τὴν ἰκεσία ἢ τὸν ὕμνο τους πρὸς τὸν οὐρά-

νιο Πατέρα ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα ξεκινοῦσαν καὶ σ' αὐτὴν κατέληγαν. Τὸ «μυστήριον τῆς θεολογίας» ἄρχισε ν' ἀποκαλύπτεται σὸ γένος τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἴδιας αὐτῆς γλώσσης. Μὲ λέξεις ἐλληνικὲς ὑποδέχτηκαν τὸ Θεῖο Βρέφος οἱ ἄγγελοι: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη...».

Σπάνια οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες θυμοῦνται αὐτὴν τὴν ἀλήθεια. Καὶ πολὺ λίγοι ἀσχολοῦνται μὲ τὸ πῶς ἡ γλῶσσα μας ἔγινε ἀντικείμενο τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ. Μέσα στὴν παραζάλη τῶν βιοτικῶν μεριμνῶν ἀφήνουμε τὰ πράγματα ὅπως εἶναι, χωρὶς νὰ τὰ ἐξετάζουμε, θεωρώντας ἴσως αὐτόνοητο κάτι πού γιὰ νὰ συμβεῖ ἔπρεπε νὰ μετασχεῖ «θείας μοίρας». Γιατὶ πῶς ἀλλιῶς θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ ἐξηγηθεῖ τὸ ὅτι πλῆθος λέξεων πού κατὰ τὸ μακρινὸ παρελθὸν χρησιμοποιήθηκαν ἀπὸ τὸν Ὅμηρο καὶ τὸν Αἰσχύλο καὶ τὸν Θουκυδίδη καὶ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέλη καὶ τὸν Ἀριστοφάνη· πλῆθος λέξεων πού ἀκούγονταν στὴν ἀγορὰ τῆς ἀρχαίας Ἀθήνας καὶ στοὺς δρόμους τῆς Ἀλεξάνδρειας καὶ τῆς Ἀντιόχειας καὶ σὰ στάδια τῆς Ὀλυμπίας καὶ

της Νεμέας και στα θέατρα του Διονύσου και των Συρακουσών και στους ναούς της Ἀρτέμιδος και της Ἀθηνᾶς και του Διὸς και του Ποσειδῶνος· πλήθος λέξεων ἀπὸ τὸ λεξιλόγιο τῆς Πυθίας και τῶν Μαινάδων και τῶν Κορυβάντων χρησιμοποιήθηκαν και δοξάστηκαν ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό;

Σὲ μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία τὴν πολιτικὴ και στρατιωτικὴ κυριαρχία τῆς Ρώμης δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ ἀμφισβητήσῃ κανένας, τότε πού πλέον εἶχε ἔρθῃ «τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου και ὁ Θεὸς ἐξαπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ», ὁ Χριστιανισμὸς ἄρχισε νὰ ριζώνει και μὲ ταχεῖς ρυθμούς νὰ ἀλλάζει τὴ ροὴ τῆς ἱστορίας. Στὴν ἀναγγελία και στὴν ἐξάπλωση τοῦ σωτηριώδους μηνύματός του δὲν χρησιμοποίησε τὴ γλῶσσα τῶν ρωμαίων, τὴ λατινική, ἀλλὰ τὴν ἐλληνική. Αὐτὴ ἡ ἱστορικὴ νομοτέλεια προσδιόρισε και τὴν ἀφειρηρία γιὰ τὴ μελλοντικὴ συμπόρευση τῆς νέας θρησκείας μὲ τὴ γλῶσσα μας και γενικότερα μὲ τὸν ἐλληνισμό.

Ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα εἶχε ἤδη καταστῆ ἀγαθὸ μεγάλης ἀξίας λόγῳ τοῦ ὅτι ἐπὶ αἰῶνες συγγραφεῖς (ποιητῆς, φιλόσοφοι, ἱστορικοί, ρήτορες) τὴ χρησιμοποιοῦσαν ὀδηγώντας τὴν ὡς τὴν κορυφὴ τοῦ πνευματικοῦ Ὀλύμπου. Εἶχε καταστῆ ὄργανο τέλειο, ἱκανὸ νὰ ἐκφράσῃ μὲ σαφήνεια και μὲ ἀκρίβεια τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἐπιστέγασμα τῆς σχέσης πού ἀναπύχθηκε ὑπῆρξε τὸ μέγα πλήθος τῶν ὀνομασιῶν οἱ ὁποῖες χρησιμοποιήθηκαν γιὰ δήλωση τοῦ Ἁγίου προσώπου τοῦ Ἰησοῦ. Δὲν παραγνωρίζουμε βέβαια τὸ ὅτι καμία ἀνθρώπινη γλῶσσα δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἐκφράσῃ τὸ μεγαλεῖο τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ. Ὁ Πλάτων θὰ ἔλεγε «εἰλιγγιῶ ὑπὸ τῆς τοῦ λόγου ἀπορίας». Κατὰ τὸν ὕμνωδό, «ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα εὐφημεῖν πρὸς ἀξίαν, ἰλιγγιᾷ δὲ νοῦς και ὑπερκόσμιος ὕμνεῖν...». Ἐνῶ, ὅπως λέγει ὁ Εὐφραῖμ ὁ Σύρος, «τίς αὐτὰ διηγῆσεται; ἢ τίς τολμήσει ἐξειπεῖν; ποῖον στόμα ἀπαγγελεῖ; ποταπὴ γλῶσσα φθέγγεται; ἢ ποία φωνὴ δηλώσει; ἢ ποία ἀκοὴ χωρήσει ἐκεῖνα ἀκοῦσαι»; Πάλι ὁμως κατὰ

χάριν Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴ δυνατότητα τοῦ λόγου, μὲ τὸν ὁποῖο ξεφεύγει ἀπὸ τὰ γήινα και ἀνυψώνεται.

Ἄπὸ τῆς ἐπωνυμίας και τὰ ὀνόματα τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ἰησοῦ ἄλλα μὲν κατέρχονται ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ἄλλα ὁμως ὑπῆρξαν δημιουργήματα τῆς μετὰ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐποχῆς. Στὰ χρονικὰ ὄρια ἐντὸς τῶν ὁποίων κινεῖται ἡ σημερινὴ ἐκδήλωση ἀκροθιγῶς μόνον εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ αὐτῶν. Καὶ εὐχὴ και ἐλπίδα ὑπάρχει ὁ σύντομος αὐτὸς λόγος ν' ἀποτελέσῃ τὸ ἔναυσμα γιὰ περαιτέρω κατ' ἰδίαν ἐνασχόληση μὲ τὸ θέμα ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Μιὰ ὀμάδα τῶν σχετικῶν μὲ τὸν Ἰησοῦ ὀνομασιῶν ἀποτελοῦν ὀνόματα οὐσιαστικὰ και ἐπίθετα, μετοχές ρημάτων, περιφράσεις και ἄλλα λεκτικὰ σύνολα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴ νέα χρῆση τους ἀπέκτησαν πρόσθετο βᾶρος, μετατοπίστηκαν πρὸς ἐννοιολογικοὺς χώρους πρωτόφαντους, ἀπετέλεσαν τὸ θεμέλιο μιᾶς φρασεολογίας ἡ ὁποία ἐμελλε νὰ μπολιάσῃ δημιουργικὰ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα. Τὸ γλωσσικὸ ὑλικὸ αὐτῆς τῆς ὀμάδας εἶναι ἀπέραντο. Καθὼς μάλιστα συνδέεται μὲ τὴ βυζαντινὴ ποίηση και τὴ ρητορικὴ, περιοχές ἀπὸ τῆς πιὸ σημαντικῆς τῆς λογοτεχνίας, ὄχι ἀπλῶς χρησιμοποιήθηκε, ἀλλὰ καλλιεργήθηκε και ἐμπλουτίσθηκε ἀπὸ δεινούς χειριστῆς τοῦ λόγου.

Και εἶναι μὲν παγκοίνως γνωστὸ ὅτι συμβολικῶς ὁ Χριστὸς ἐλέχθη ἄμνος και ΙΧΘΥΣ. Ὅτι ὀνομάσθηκε Λόγος, Σοφία, Δύναμις, Κύριος, Σωτὴρ, Δεσπότης, Βασιλεὺς. Ὅμως ἡ ὕμνολογία τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν στὸ σύνολό τους παρέχει ἄφθονο ὑλικὸ σὲ ὅποιον ἐπιχειρήσῃ νὰ διερευνήσῃ και νὰ ἐμβαθύνῃ στὸ θέμα αὐτό. Σὲ κάθε περίπτωση προκαλοῦν θαυμασμὸ και κατάπληξη τὰ ποιητικὰ τεμάχια τὰ ὁποῖα κατὰ καιροὺς συνέθεσαν ποιητῆς ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὴν ἀστείρευτη δεξαμενὴ τῶν Γραφῶν.

(συνεχίζεται...)

[1] Κείμενο ὀμιλίας κατὰ τὴ διάρκεια ἐκδήλωσης πού ὀργάνωσε ὁ Σύνδεσμος Ἱεροσολιτῶν Νομοῦ Χανίων «Γεώργιος ὁ Κρής» τὴν 21η Δεκεμβρίου 2006.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

**Του κ. Ίωάννου Στεφανογιάννη
Συγγραφέως, Μοριακού Έρευνητού**

Τί είναι η νηστεία;

ύμφωνα με τους ιερούς κανόνες της Έκκλησίας μας ως νηστείες ορίζονται «οι ημέρες κατά τις οποίες οι πιστοί δέον να απέχουν από τις ηδονές του βίου και ορισμένων τροφών και ποτών». Η νηστεία έχει ως στόχο όχι μόνο τη σωματική, αλλά και την πνευματική άσκηση του ανθρώπου και αποτελεί μέρος των θρησκευτικών, πολιτισμικών και διατροφικών παραδόσεων του από καταβολής κόσμου, αφού η κυριότερη έντολή του Θεού προς τους πρωτόπλαστους ήταν να μη δοκιμάσουν καρπούς από το δέντρο της γνώσεως. Βασικό χαρακτηριστικό της διατροφής στη νηστεία, είναι η αποχή, ορισμένες μέρες, από όλα τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης όπως το κρέας, το ψάρι, τα γαλακτοκομικά και τα αυγά και η αυξημένη κατανάλωση τροφών όπως τα λαχανικά, τα όσπρια, τα φρούτα, το ψωμί, τα ζυμαρικά, τα θαλασσινά και οι ξηροί καρποί. Η νηστεία δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στο είδος, αλλά και στην ποσότητα των τροφών, αφού η γενικότερη εγκράτεια αποτελεί ένα από το αναπόσπαστα στοιχεία της.

Τό παράδειγμα της νηστείας

Ο Χριστός έδωσε πρώτος τό παράδειγμα της νηστείας, όταν παρέμεινε επί 40 ημέρες στην έρημο, μετά τή βάπτισή Του στον Ίορδάνη ποταμό. Μέ τήν πράξη Του αυτή, ο Ίησους κατέδειξε τή νηστεία ως μιά πράξη σωματικής

καί πνευματικής κάθαρσης του ατόμου, καθώς και έκδήλωσης της αγάπης του προς τό Θεό. Αυστηρή νηστεία, επίσης, ακολούθησε ο Μωϋσής πριν ανέβει στο όρος Σινά για να παραλάβει τις Δέκα Έντολές, καθώς και όλοι οι άγιοι της Όρθόδοξης Πίστης, κατά τή διάρκεια του βίου τους.

Χριστιανισμός και νηστεία

Η Όρθόδοξη Έκκλησία θέτει διατροφικούς περιορισμούς και όρίζει νηστεία για τουλάχιστον 180 μέρες τό χρόνο, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται οι Τετάρτες και οι Παρασκευές. Έκτός από τις δύο αυτές ημέρες της εβδομάδας, οι μοναχοί και οι ιερωμένοι νηστεύουν επιπλέον και κάθε Δευτέρα. Η νηστεία της Δευτέρας είναι αφιερωμένη στους Άγγέλους, της Τετάρτης στα Πάθη του Ίησού και της Παρασκευής στη Σταύρωση. Οι μεγαλύτερες νηστείες της Όρθόδοξης Χριστιανικής Πίστης είναι των Χριστουγέννων (15 Νοεμβρίου έως 24 Δεκεμβρίου), ή Μεγάλη Τεσσαρακοστή (Καθαρά Δευτέρα έως Μεγάλο Σάββατο), των Άγιων Αποστόλων (από τήν Κυριακή των Άγιων Πάντων έως τήν 28η Ίουνίου) και της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (1 έως 14 Αυγούστου). Υπάρχουν, επίσης, αρκετές μικρότερες νηστείες, διάσπαρτες μέσα στο έτος.

Η κάθαρση της ψυχής

Στή νηστεία οι Χριστιανοί δεν πρέπει μόνο να καταναλώνουν μικρές ποσότητες από τά επιτρεπόμενα τρόφιμα, αλλά και να καταβάλλουν προσπάθεια αποφυγής κάθε άμαρτίας ή πειρασμού, καθώς να αφιερώνουν κάποιο χρόνο καθημερινά για προσευχή και περισυλλογή. Για τό λόγο αυτό ή Έκκλησία προτρέπει τους πιστούς: «*Νηστεύσωμεν, αδελφοί, σωματικῶς, νηστεύσωμεν και πνευματικῶς*».

Η κάθαρση του σώματος

Σύμφωνα με όλες τις επιστημονικές απόψεις, ή νηστεία είναι μιά άριστη αποτοξίνωση του οργανισμού και αποτελεί βασικό παράγοντα βελτίωσης της υγείας του ανθρώπου. Η μεγάλη κατανάλωση φρούτων και λαχανικών εξασφαλίζει ύψηλή πρόσληψη αντιοξειδωτικών βιταμινών, μετάλλων και φυτικών ίνων και βοηθά στήν καταπολέμηση άσθενειών όπως ο καρκίνος, αφού ενισχύει σημαντικά τό ανοσοποιητικό σύστημα. Η αποφυγή ζωικού λίπους και ταυτόχρονα ή κατανάλωση πολυακόρεστων φυτικών ελαίων, δρῶ ευεργετικά στα καρδιακά προβλήματα και βοηθά στήν αντιμετώπιση της αυξημένης χοληστερόλης και της υπέρτασης. Σέ συνδυασμό με τά άνωτέρω, ή κατανάλωση άνεπεξεργαστων, αλλά και πλούσιων σε φυτικές ίνες ύδατανθράκων, όπως ψωμί όλικής άλεσης, όσπρια, φρούτα με τή φλούδα και φρέσκα λαχανικά, μπορεί να βοηθήσει στήν μείωση του σακχάρου στο αίμα. Είναι αναγκαία, πάντως, ή επισήμανση ότι ή νηστεία στις μικρές ηλικίες δεν θα πρέπει να είναι πολύ αυστηρή ή παρατεταμένη, ιδίως όσον αφορά στα αυγά και τό γάλα, ενῶ όσοι ενήλικες πάσχουν από κάποια άσθένεια, θα πρέπει να συμβουλευόνται τό γιατρό τους, για τήν αποφυγή δυσάρεστων παρενεργειών στήν υγεία τους.

Τά απαραίτητα θρεπτικά συστατικά

Σοφός αποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο έχουν διαμορφωθεί στο πέρασμα των αιώνων οι νηστείες της Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἄν καί ἀπαγορεύουν τήν κατανάλωση τροφίμων ζωικής προέλευσης, δέν εἶναι ἐξαντλητικές γιά τόν ἀνθρώπινο ὄργανισμό, καθώς ἐπιτρέπουν τήν βρώση ἀντίστοιχων τροφῶν ὑψηλῆς διατροφικῆς ἀξίας, ὅπως εἶναι τά ὄσπρια, τά θαλασσινά, τό ἐλαιόλαδο καί οἱ ξηροί καρποί.

Τά βασικά συστατικά τῆς διατροφῆς, πού εἶναι οἱ πρωτεΐνες, οἱ ὑδατάνθρακες καί τά λίπη, μποροῦν ἄνετα νά ληφθοῦν ἀπό τίς τροφές τῆς νηστείας. Ἀναλυτικότερα, οἱ πρωτεΐνες ὑπάρχουν στά ὄσπρια, στά δημητριακά, στούς ξηρούς καρπούς καί στά προϊόντα σόγιας, οἱ ὑδατάνθρακες μποροῦν νά ληφθοῦν ἀπό δημητριακά, ὄσπρια, φρούτα ἢ λαχανικά, ἐνῶ τά λίπη ἀνευρίσκονται στούς ξηρούς καρπούς, ἀλλά καί στό φυτικό πολυακόρεστο (καλαμποκέλαιο, ἡλιέλαιο κ.λ.π.) ἢ μονοακόρεστο λάδι (ἐλαιόλαδο). Ἐπίσης, τά φρούτα, οἱ ξηροί καρποί καί οἱ ἐλιές παρέχουν ποικιλία βιταμινῶν καί φυτικῶν ἰνῶν, ἐνῶ ἡ ἀποφυγή τοῦ κρέατος γιά τό διάστημα τῆς νηστείας, δέν εἶναι ἰκανή νά προκαλέσει ἔλλειψη σιδήρου καί βιταμίνης Β12. Ἡ Ὁρθόδοξη νηστεία, ἐπίσης, συνδέεται ἄρρηκτα μέ τή Μεσογειακή διατροφή, ἡ ὁποία ἔχει χαρακτηριστεῖ ὡς μία ἀπό τίς ὑγιεινότερες δίαιτες στόν κόσμο, μέ κύρια «νηστήσιμα» τρόφιμα τό λάδι, τίς ἐλιές, τά ὄσπρια, τό ψωμί, τά λαχανικά, τό κρασί, τά φρούτα καί τούς ξηρούς καρπούς.

Ἡ ἀντιμετώπιση τῆς παχυσαρκίας

Ἡ μεγάλη χρησιμότητα τῆς νηστείας μπορεῖ νά ἐπεκταθεῖ στήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῆς παχυσαρκίας. Γιά νά ἐπιτευχθεῖ ὁμως αὐτό, χρειάζεται ἡ καθοδήγηση κάποιου διαιτολόγου, ὁ ὁποῖος θά ὀρίσει τίς ποσότητες, τόν καταμερισμό, ἀλλά καί τόν συνδυασμό τῶν τροφῶν. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ ἀπώλεια βάρους μέ τή νηστεία ὄχι μόνο διασφαλίζει τήν ἀποτοξίνωση τοῦ ὄργανισμοῦ, ἀλλά καί πλεονεκτεῖ σέ σχέση μέ τίς γνωστές σέ ὄλους χημικές δίαιτες, ἀφοῦ τά ἀποτελέσματά της εἶναι μονιμότερα.

Οἱ ἐπιστημονικές ἔρευνες

Πολλές εἶναι οἱ ἐπιστημονικές ἔρευνες πού καταδεικνύουν τίς εὐεργετικές ἐπιδράσεις τῆς νηστείας στόν ἀνθρώπινο ὄργανισμό. Μερικές ἀπό τίς σημαντικότερες, ἔγιναν ἀπό τήν ἐρευνητική ὁμάδα τοῦ κ. Ἀντώνη Καφάτου, καθηγητῆ Προληπτικῆς Ἱατρικῆς καί Διατροφῆς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης. Σέ μία ἔρευνα μέ 800 ἐρωτηθέντες, βγήκε τό συμπέρασμα ὅτι ὅσοι νηστεύουν μόνο λίγες φορές τό χρόνο, δηλαδή 2-3 μέρες πρὶν κοινωνήσουν καί τή Μεγάλη Ἑβδομάδα, παρουσιάζονται μέ αὐξημένη χοληστερόλη, ἀφοῦ μετά τήν ὀλιγοήμερη νηστεία τους, τό παρακάνουν στό φαγητό, καταναλώνοντας αὐξημένες ποσότητες κάθε εἴδους τροφῶν. Σέ παρόμοια ἔρευνα μέ 120 ἐθελοντές, μεταξύ τῶν ὁποίων 40 μοναχοί, οἱ ὁποῖοι ἔκαναν αὐστηρή νηστεία τουλάχιστον 180 ἡμερῶν, διαπιστώθηκε ὅτι στή διάρκεια τῆς νηστείας ἡ ὀλική χοληστερόλη τους ἦταν 12,5% χαμηλότερη ἀπό ἐκείνους πού δέν νήστευαν, ἐνῶ ἡ «κακή» χοληστερόλη, πού θεωρεῖται ἰδιαίτερος ἐπιζήμια γιά τήν καρδιαγγειακή ὑγεία, ἦταν 20% χαμηλότερη. Ἐπιπλέον, ὅταν τέλειωσε ἡ νηστεία καί οἱ ἐθελοντές ἄρχισαν νά τρῶνε κανονικά, ἐξακολουθοῦσαν νά ἔχουν 10% χαμηλότερη «κακή» χοληστε-

ρόλη, ὅποτε συμπεραίνεται ὅτι τά εὐεργετικά ἀποτελέσματα στήν ἀνθρώπινη ὑγεία, ἐπιτυγχάνονται μόνο ὅταν οἱ πιστοί νηστεύουν μέ εὐλάβεια καί ὄχι εὐκαιριακά μέ σκοπό τήν ἐπίδειξη ἢ τήν εἰκονική αὐτοκάθαρση.

Ἐπὶ πλέον, ἔρευνες πού δείχνουν ὅτι ἡ νηστεία ἔχει θετική ἐπίδραση στήν καταπολέμηση τῆς κατάθλιψης, ἐνῶ λόγω μείωσης τῶν ἐλευθέρων ριζῶν ὀξυγόνου πού προκαλοῦν ἀλλοιώσεις στό γενετικό ὕλικό, δρᾷ ἀποτρεπτικά ὄχι μόνο στήν ἐμφάνιση ὀρισμένων μορφῶν καρκίνου, ἀλλά καί ἐμφράγματος ἢ ἐγκεφαλικῶν ἐπεισοδίων.

Ὁ καθηγητής κ. Καφάτος μάλιστα τονίζει: «Ἡ νηστεία, ὅπως αὐτή συνιστᾶται ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐπιδρᾷ θετικά στήν ψυχική καί σωματική ὑγεία τῶν ἀνθρώπων».

Μία ὑγιεινή συνήθεια

Τό τελικό συμπέρασμα τῶν ἐρευνῶν τοῦ Τμήματος Προληπτικῆς Ἱατρικῆς καί Διατροφῆς τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης, ἀλλά καί ἄλλων ἀντίστοιχων Πανεπιστημιακῶν τμημάτων, εἶναι ὅτι ὅσοι τηροῦν τήν αὐστηρή Ὁρθόδοξη νηστεία ἔχουν μειωμένη χοληστερόλη, μικρότερο σωματικό βάρος, ἐνισχυμένο ἀνοσοποιητικό σύστημα, διατρέχουν μικρότερο κίνδυνο ἀνάπτυξης κακοηθειῶν καί ἐξασφαλίζουν ὑγεία καί μακροβιότητα. Ἀντίθετα, ὅσοι νηστεύουν μόνο λίγες μέρες, τίς περισσότερες φορές αὐξάνουν τή χοληστερόλη καί τό σάκχαρο στό αἷμα τους ἢ συσσωρεύουν περὶ τό λίπος στό σῶμα τους.

Μία διαχρονική ἀνάγκη

Ὁ ἀριθμός τῶν ἀνθρώπων, κυρίως νέων, πού νηστεύουν αὐξάνεται διαρκῶς τά τελευταῖα χρόνια, καταδεικνύοντας τή στροφή τους πρὸς τήν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστική παράδοση, ἀλλά καί ἐκφράζοντας τήν ἀνάγκη τους γιά μία πιό ὑγιεινή καί οἰκολογική διατροφή. Ἡ νηστεία, ὁμως, εἶναι ἀναγκαῖο νά ἀντιμετωπίζεται μέ θρησκευτική κατανύξη καί ὑπευθυνότητα, ἐνῶ θά πρέπει νά συνδυάζεται ὄχι μόνο μέ κατανάλωση τροφίμων ἀπό ὄλες τίς διατροφικές ὁμάδες ὥστε νά ἀποτραπεῖ ἡ ἐξάντληση τοῦ ὄργανισμοῦ, ἀλλά καί μέ ἕνα ἠθικότερο τρόπο ζωῆς, μακριά ἀπό φθόνου, πάθη καί ἀνοῦσιες ματαιοδοξίες.

Τά λόγια τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, σάντιδα σωτηρίας στό φουρτουνιασμένο μας κόσμο, ἀκούγονται στίς μέρες μας πιό ἐπίκαιρα ἀπό ποτέ: «Δεῖξε μου τή νηστεία σου διά τῶν ἔργων σου. Ἄν δεῖς φτωχό, ἐλέησέ τον. Ἄν δεῖς κάποιον ἐχθρό σου, συμφιλιώσου. Ἄν δεῖς φίλο σου νά προοδεύει, μήν τόν φθονήσεις. Ποιό τό ὄφελος ὅταν δέν τρῶμε κρέας, ὅταν κατατρῶμε τούς ἀδελφούς μας»;

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ (ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007)

Έγκαίνια Ίεροῦ Ναοῦ

Τὴν Κυριακὴ 4 Νοεμβρίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ στὰ Φαλελιανὰ Κισάμου, ἐξ ὀλοκλήρου δωρεὰ τῆς οἰκογένειας Ἀντωνίου καὶ Μαρίας Πατεράκη, εἰς μνήμην τοῦ υἱοῦ τους Μιχαὴλ.

Εὐλογία Τιμίας Κάρας Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ραφαὴλ

Τὴν Τρίτη 6 Νοεμβρίου ἡ Μητρόπολις μας εἶχε τὴν μεγάλη εὐλογία τῆς παρουσίας τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Ἁγίου Ἱερο-

μάρτυρος Ραφαὴλ τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ. Τὴν Τιμίᾳ Κάρα συνόδευσεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου καὶ Σφακίων κ. Εἰρηναῖος, παρέμεινε δὲ εἰς τὴν Μητρόπολὴ μας (εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος) ἕως καὶ τὴν μεσημβρία τῆς 7ης Νοεμβρίου, ὅποτε καὶ ἀνεχώρησε διὰ Ρέθυμνο. Στὶς λατρευτικὰς συνάξεις τοῦ διημέρου (Ἑσπερινός, Ἱ. Παρακλήσεις, Ἱ. Ἀγρυπνία, Θεία Λειτουργία), συμμετεῖχε πλῆθος πιστῶν πού προσέτρεξαν νὰ λάβουν τὴν εὐλογία καὶ τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου.

Ἑορτὴ Ἁγίου Μηνᾶ

Τὸ Ἡράκλειο ἐόρτασε τὸν προσάτη καὶ πολιοῦχο τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ τὸν μεγαλομάρτυρα τὴν Κυριακὴ 11 Νοεμβρίου μετὰ Συνοδικῆς Θείας Λειτουργίας εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸ Ἁγίου Μηνᾶ Ἡρακλείου. Τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολούθησε λιτάνευσις τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἡρακλείου.

Παγκρήτιο Θεολογικὸ Συνέδριο

Ὁ Παγκρήτιος Σύνδεσμος Θεολόγων ὀργάνωσε, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, παγκρήτιο Θεολογικὸ Συνέδριο ἀπὸ 11 ἕως καὶ 13 Νοεμβρίου στὸ Ἡράκλειο, (συνεδριακὸ κέντρο Ι.Τ.Ε.), μὲ κεντρικὸ θέμα «Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου». Ἀξιόλογοι ὁμιλητές, ὅπως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου κ. Ἀνδρέας, οἱ

όμοιοι καθηγητές Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Στυλιανός Παπαδόπουλος, Α.Π.Θ. κ. Γεώργιος Μαντζαρίδης, ὁ καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. κ. Βασίλειος Γιούλιτσης ὡς καί ὁ καθηγητής τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν κ. Γεώργιος Κρουσταλάκης ἀνέπτυξαν σπουδαῖα θέματα ἀναφορικά μέ τό ἔργο, τήν ζωή καί τό πρόσωπο τοῦ θεοφόρου Πατρός, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἑορτή Ἁγίου Μαθαίου

Προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συμμετείχε εἰς τήν ἑορτή τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Μαθαίου, εἰς τόν ὁποῖον καί εἶναι ἀφιερωμένο τό παρεκκλήσιο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κρήτης, πού εὐρίσκεται στόν ὁμώνυμο λόφο τοῦ Ἁγίου Μαθαίου. Τῆς Θείας Λειτουργίας προεξῆρχε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος.

Ἑορτή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἡ πόλις τῶν Χανίων ἑόρτασε τήν ἔφορο καί προσάτιδά της Παναγία κατά τήν ἑορτή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Προσκεκλημένος τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας μετείχε εἰς τήν ἑορτή, τό πολυαρχιερατικό συλλεiturγο ὡς καί στήν λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς καί Θαυματουργ-

γοῦ Εἰκόνας τῆς Παναγίας εἰς τήν πόλη τῶν Χανίων.

Ἑορτή Ἁγίου Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου

Τήν 23η Νοεμβρίου, ἑορτή τοῦ Ἁγίου Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος ἄγει τά ὀνομαστήρια του. Εἰς τόν Ἑσπερινό τῆς ἑορτῆς χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας. Τήν κυριώνυμο ἡμέρα τελέσθηκε Ἀρχιερατικό συλλεiturγο ὑπό τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Λάμπης Συβρίτου καί Σφακίων κ. Εἰρηναίου, Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Ἀνθίμου, Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ, τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κνωσοῦ κ. Εὐγενίου καί τοῦ ἑορτάζοντος Μητροπολίτου μας. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γορτύνης καί Ἀρκαδίας κ. Μακάριος παρέστη συμπροσευχόμενος μετά πολλῶν Ἱερέων (ἐντός καί ἐκτός τῆς Μητροπόλεως μας), τῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου καί τοῦ Νομοῦ, ὡς καί πλήθους πιστῶν. Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος ὡς καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρκαλοχωρίου, Κασελίου καί Βιάννου κ. Ἀνδρέας ἐπισκέφθηκαν τήν ἴδια ἡμέρα τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας εἰς τό Ἐπισκοπεῖο. Ἀκολούθησε ἑορτιο γεύμα εἰς τά Ἰδρύματα τῆς Μητροπόλεως.

Έγκαίνια Φαλδαμείου Οικήματος.

Τὴν Παρασκευή 23 Νοεμβρίου καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἀμφιλοχίου, τελέστηκαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Φαλδάμειο Οἴκηματος». Τὸν Ἁγιασμό τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Ἄνθιμος. Τὸ «Φαλδάμειο Οἶκημα», δωρεὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ γόνου τῆς Κισάμου μακαριστοῦ Στυλιανοῦ Φαλδαμῆ καὶ τῆς ἐρίτιμου συζύγου του κ. Παναγιώτας Φαλδαμῆ, ἐκτὸς τῶν γραφείων τῆς Μητροπόλεως τὰ ὁποῖα στεγάζει, περιλαμβάνει αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων, βιβλιοπωλεῖο, δανειστικὴ βιβλιοθήκη, αἴθουσα συσκέψεων καὶ παρεκκλήσιο ἀφιερωμένο εἰς τὸν Ἅγιο Στυλιανό. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν δωρητὴ καὶ ἀναφέρθηκε στὴν πολυσχιδῆ προσωπικότητά του, τὸν ἀνακήρυξε μεγάλο εὐεργέτη τῆς Μητροπόλεώς μας καὶ ἀπένειμε στὴν σύζυγο του τὴν ὕψιστη τιμητικὴ διάκριση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τὸν Σταυρό τοῦ Ἁγίου Τίτου.

Ἱερατικὴ Σύναξι

Τὴν Τρίτη 27 Νοεμβρίου στὸ «Φαλδάμειο Οἶκημα» πραγματοποιήθηκε σύναξι τῶν Ἱερέων τῆς Μητροπόλεώς μας κατὰ τὴν ὁποία ὁ Μητροπολίτης μας ὁμίλησε περὶ πρακτικῶν θεμάτων, ἔγινε γόνιμος συζήτησις, ἀντηλάγησαν ἀπόψεις καὶ ἀκούσθησαν γνώμες καὶ προτάσεις γιὰ μί

προσφορώτερη καὶ ἀποδοτικότερη διακονία καὶ μαρτυρία εἰς τὸν Ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου μας.

Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Δαμασκηνοῦ

Τὴν Τρίτη, 4 Δεκεμβρίου, ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Δαμασκηνοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συμμετεῖχε εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυδωνίας & Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ συλλειτουργώντας εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Χανίων, μετὰ τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων Λάμπης, Συβρίτου καὶ Σφακιῶν κ. Εἰρηναίου, Ἀρκαλοχωρίου, Κασελίου καὶ Βιάννου κ. Ἀνδρέου καὶ τοῦ ἑορτάζοντος Ἐπισκόπου. Τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολούθησε ἑόρτιο γεῦμα εἰς τὴν Ἱ. Πατριαρχικὴν Μονὴν Ἁγ. Τριάδος Τζαγκαρόλων.

Συνέδριο Ὀρθοσκευτικῆς Τουρισμοῦ.

Τὸ Σάββατο 8 Δεκεμβρίου ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης ὀργάνωσε συνέδριο γιὰ τὸν Ὀρθοσκευτικὸν Τουρισμὸν σὲ ξενοδοχεῖο τοῦ Ἡρακλείου, μὲ τὸν τίτλο «Κρήτη-Δωδεκάνησα καὶ Ἐκκλησιαστικὸς Τουρισμός», ὑπὸ τὴν σεπτὴν εὐλογίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀξιόλογοι ὁμιλητὲς κατέθεσαν τίς σκέψεις, τὴν ἐμπειρία καὶ τοὺς προβληματισμοὺς τοὺς

για τό ραγδαία αναπτυσσόμενο αυτό είδος τουρισμού. Τήν εϋθύνη οργάνωσης του Συνεδρίου είχε ή Συνοδική Έπιτροπή τής Έκκλησίας τής Κρήτης επί του Θρησκευτικού Τουρισμού, πρόεδρος τής οποίας είναι ο Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας καί Χερρονήσου κ. Νεκτάριος καί αντιπρόεδροι οί Σεβ. Μητρ. Γορτύνης καί Άρκαδίας κ. Μακάριος καί Κισάμου καί Σελίνου κ. Αμφιλόχιος. Στο συνέδριο συμμετείχαν καί από τίς Μητροπόλεις τής Δωδεκανήσου.

Χειροθεσία σέ Πνευματικό

Τήν Κυριακή 9 Δεκεμβρίου ο Σεβ. Μητροπολίτης μας ιερούργησε στήν Κρύα Βρύση όπου καί χειροθέτησε σέ πνευματικό τόν έφημέριο Αίδεο. Πρωτοπρεσβύτερο π. Γεώργιο Σπανουδάκη, εκπαιδευτικό. Η άπονομή τής διακονίας τής πνευματικής πατρότητας, όπως σημείωσε στήν όμιλία του ο Σεβασμιώτατος, δέν είναι άξίωμα έξουσίας, αλλά διακονία μαρτυρίας καί θυσίας.

Έκδήλωση μνήμης τών άοιδίμων Άρχιεπισκόπου Κρήτης κυρού Τιμοθέου καί Μητροπολίτου Γέροντος Έφέσου κυρού Χρυσσοτόμου

Η ΟΑΚ οργάνωσε τό έσπέρας τής Κυριακής 9ης Δεκεμβρίου έκδήλωση μνήμης καί τιμής τών άοιδίμων Έραρχών Άρχιεπισκόπου Κρήτης κυρού Τιμοθέου καί Μητροπολίτου Γέροντος Έφέσου κυρού Χρυσσοτόμου. Μετά τό τρισάγιο πού τελέστηκε στό παρεκκλήσιο τής Άκαδημίας υπό του Σεβ. Άρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ειρηνάιου καί τό μήνυμα τής Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, τό όποιο άνέγνωσε ο εκπρόσωπος τής Έρας Έπαρχιακής Συνόδου εις τό Δ.Σ. τής Ο.Α.Κ. Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου κ. Άνθιμος, άκολούθησαν λίαν αξιόλογες καί σπουδαίες όμιλίες υπό τών: Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ρόδου κ. Κυρίλλου, μέ θέμα «Ο Κρήτης Τιμόθεος ως ο καλός ποιμήν» καί του Δρος Θεολογίας κ. Γεωργίου Τσέση, Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου του Οικουμενικού Θρόνου, μέ θέμα «Ο Μητροπολίτης Γέρον Έφέσου Χρυσσοτόμος. Μιά σπάνια φαναριώτικη μορφή στήν διακονία του Θρόνου καί τής Θεολογικής Έπιστήμης». Τους όμιλητές παρουσίασε ο Θεοφιλέστατος

Έπίσκοπος Κνωσού κ. Εϋγένιος. Ποιήματα του μακαριστου Άρχιεπισκόπου Κρήτης άπαγγέλθηκαν από μοναχή του Έρου Έουχαστηρίου τής Άγίας Φωτεινής, ενώ επίκαιρους έκκλησιαστικούς ύμνους άπέδωσαν μέλη του Συνδέσμου Έεροσαλτών Ν. Χανίων «Γεώργιος ο Κρής». Έκτός τών προαναφερθέντων Άρχιερέων συμμετείχαν επίσης καί οί Σεβ. Μητροπολίται Γορτύνης καί Άρκαδίας κ. Μακάριος ως καί ο Κυδωνίας καί Άποκορώνου κ. Δαμασκηνός.

Έορτή Άγίου Σπυρίδωνος έπισκόπου Τριφυθούτος

Τόν έφορο καί προσάτη του Άγιο Σπυρίδωνα έόρτασε πανηγυρικά τό Καστέλλι. Στόν Έσπερίνο τής Έορτής χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης μας καί όμίλησε ο Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτης π. Άντώνιος Φραγκάκης, Έροκύρηκας τής Ι.Μ. Γορτύνης καί Άρκαδίας μέ θέμα : «Η Θεραπευτική άξία τής Έκκλησίας στήν κοινωρία». Τήν κυριώνυμο ήμέρα συλλειτουργήσαν ο Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας καί Άποκορώνου κ. Δαμασκηνός μετά του Έπισκόπου μας, τόν δέ θείο λόγο κήρυξε ο Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτης π. Άντίπας ιερομόναχος έκ του Άγίου Όρους. Λόγω τής δυνατής βροχής δέν πραγματοποιήθηκε ή καθιερωμένη λιτάνευσις τής Έρας καί θαυματουργού Είκονος του Άγίου.

Έκδήλωση για τό παιδικό βιβλίο.

Στά πλαίσια τῶν δράσεών του τό βιβλιοπωλεῖο τῆς Μητροπόλεώς μας ὀργάνωσε τήν Παρασκευή, 14 Δεκεμβρίου ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στό παιδικό βιβλίο μέ προσκεκλημένη τήν γνωστή καί καταξιωμένη συγγραφέα παιδικῶν βιβλίων κ. Ζωή Κανάβα. Τό πρωί τῆς Παρασκευῆς καί κατόπιν συνεννοήσεως μέ τόν Διευθυντή τοῦ 2ου Γραφείου Πρωτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης παιδιά τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τῆς πόλεώς μας βρέθηκαν στόν πολυχῶρο τοῦ «Φαλδάμειου Οἰκῆματος» τῆς Μητροπόλεώς μας, γνώρισαν τήν συγγραφέα καί μίλησαν μαζί της. Τό ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς καί στόν ἴδιο χῶρο ἡ συγγραφέας ὁμίλησε σέ γονεῖς καί ἐκπαιδευτικούς τῆς περιοχῆς μας μέ θέμα: «*Εμεῖς καί τά παιδιά μας*».

Ἑορτή Ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συμμετεῖχε εἰς τίς λαμπρές ἐορτές τιμῆς καί μνήμης τοῦ Ἁγίου Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ Θαυματουργοῦ, τοῦ ὁποῦ τοῦ Ἱερό Λείψανο φυλάσσεται ἄφθαρτο εἰς τήν ὁμώνυμη Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως Στροφάδων καί Ἁγίου Διονυσίου, εἰς τήν πόλη τῆς Ζακύνθου. Τήν κυριώνυμο ἡμέρα Δευτέρα 17 Δεκεμβρίου τελέστηκε Πολυαρχιερατικό συλλεῖτουργο ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Λεψάνου τοῦ Ἁγίου μέ τήν συμμετοχή Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδας, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Πλήθος προσκυνητῶν προσέτρεξαν γιά νά λάβουν τήν εὐλογία καί τήν χάρη τοῦ Ἁγίου. Ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Κρήτης μετεῖχε τῆς πανηγύρεως καί ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. Εὐγένιος. Ὁ οἰκεῖος Ἱεράρχης μέ περισσή ἀγάπη καί πολλή ἀρχοντιά φιλοξένησε τούς προσκεκλημένους Ἀρχιερεῖς.

Χριστουγεννιάτικη Ἐκδήλωση

Τό Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης σέ συνεργασία μέ τήν Μητρόπόλῆ μας καί τόν Σύνδεσμο Ἱεροσαλιτῶν Ν. Χανίων «Ἅγιος Γεώργιος ὁ Κρής» ὀργάνωσαν τήν Τρίτη 18 Δεκεμβρίου στόν Μητροπολιτικό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κισάμου Χριστουγεννιάτικη ἐκδήλωση μέ ὕμνους τῶν Χριστουγέννων, διηγήματα, ποιήματα καί κρητικά κάλαντα.

Ἐπισκέψεις σέ Σχολεῖα

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἐν ὄψει τῶν ἐπικείμενων ἐορτῶν ἐπισκέφθηκε σχολεῖα τῶν ἐπαρχιῶν μας εὐχήθηκε σέ καθηγητές καί μαθητές, ὁμίλησε γιά τό νόημα τῶν ἡμερῶν καί προσέφερε ὡς δῶρο τό ἡμερολόγιο τῆς Μητροπόλεώς μας.

Ἑορταστική ἐκδήλωση Ὁδείου τῆς Μητροπόλεώς μας.

Τό Ὁδεῖο τῆς Μητροπόλεώς μας πραγματοποίησε τήν Παρασκευή 21 Δεκεμβρίου στήν αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων τοῦ «Φαλδάμειου Οἰκῆματος» ἐκδήλωση μέ Χριστουγεννιάτικους ὕμνους, κάλαντα, τραγούδια τῆς περιόδου καί μουσικοθεατρική παράσταση μέ θέμα «*Ἡ μελωδία τῶν Χριστουγέννων*». Στήν ἐκδήλωση συμμετεῖχαν παιδιά ἀπό τίς Σχολές Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Παραδοσιακῆς-Κρητικῆς Μουσικῆς (παραδοσιακοῦ βιολιοῦ, λαγούτου), Μονωδίας καί ἡ Ἐφηβική χορωδία τοῦ Ὁδείου μέ τήν συνοδεία τῶν μουσικῶν συνόλων τους. Πλήθος κόσμου παρακολούθησε, καμάρωσε τά παιδιά καί χάρηκε τήν ἀνοδική πορεία τοῦ Ὁδείου τῆς Μητροπόλεώς μας.

Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία

Τὴν ὄμορφη νύχτα τῶν Χριστουγέννων ὅπου ἡ λογικὴ καὶ ἄλογος φύσις καὶ δημιουργία ὑποδέχεται τὸν Ἀχώρητο Θεὸ καὶ ὁδηγεῖται εἰς τὴν φάτνη γιὰ νὰ προσκυνήσει τὸ Θεῖο Βρέφος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία στὸ σπήλαιο τῆς Μαραθοκεφάλας μὲ τὴν συμμετοχὴ πλήθους πιστῶν. Ἡ τέλεσις τῆς Χριστουγεννιάτικης Θείας Λειτουργίας σὲ σπήλαια τῆς περιοχῆς (τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, Τοπολίων καὶ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐρημίτου Μαραθοκεφάλας Σπηλιᾶς) καθιερώθηκε ἀπὸ τὸν Σεβ. Γέροντα ἀπὸ Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναῖο μὲ τὴν συμμετοχὴ μεγάλου ἀριθμοῦ πιστῶν. Μετὰ ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια τελέστηκε ξανά Λειτουργία καὶ στὸ σπήλαιο τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Τοπολίων.

Ἑορτὴ Ἁγίου Στεφάνου

Ἡ Ἑνορία Δρακῶνας ἐόρτασε τὴν ἐορτὴ τοῦ προστάτου τῆς Ἁγίου Στεφάνου καὶ ὑποδέχθηκε Ἱερό Λείψανο τοῦ Ἁγίου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου, προσφορά τοῦ Ἱεροῦ Μετοχίου Ἁγίας Τριάδος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Σινᾶ, τὸ ὁποῖο καὶ ἐναποτέθηκε μόνιμα εἰς τὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Δρακῶνας πρὸς εὐλογία καὶ ἁγιασμό τῶν πιστῶν.

Κοπή Βασιλόπιτας

Στὸ Ἑνοριακὸ Κέντρο τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος ἔγινε τὴν ἑσπέρας τῆς παραμονῆς τῆς Πρωτοχρονιάς ἐορταστικὴ ἐκδήλωση ἀπὸ τὰ παιδιά τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου τῆς Ἑνορίας καὶ κοπή Βασιλόπιτας. Στὸ τέλος τῆς ἐκδήλωσης μοιράστηκαν δῶρα στὰ παιδιά.

Ἑορτολόγιο 2008

Ἡ Μητρόπολις μας ἀφιέρωσε τὸ νέον ἡμερολόγιό τῆς εἰς τοὺς Ὅσιους ἐνενήκοντα ἐννέα θεοφόρους Πατέρας οἱ ὁποῖοι ἔζησαν, ἀσκήτεψαν καὶ ἐκοιμήθηκαν εἰς τὸν Ἀζωγυρὲ Σελίνου καὶ εἰς τὸν Ὅσιο Ἰωάννη τὸν Ἐρημίτη ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη εἰς τὸ σπήλαιο τῆς περιοχῆς «Γδερνέτο» ὅπου καὶ ἡ ὁμώνυμη Μονή. Το Ἑορτολόγιο - Ἡμερολόγιο περιλαμβάνει ἐπίσης τὶς Ἀκολουθίας τοῦ Μικροῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος καὶ τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου.

Λειτουργία Βιβλιοπωλείου

Στὸ «Φαλδάμειο Οἶκημα» τῆς Μητροπόλεως μας στεγάζεται καὶ λειτουργεῖ ἐκκλησιαστικὸ βιβλιοπωλεῖο, τὸ ὁποῖο ἀνήκει εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν. Στόχος αὐτῆς τῆς ἱεραποστολικῆς πρωτοβουλίας εἶναι ἡ διάδοση τοῦ χριστιανικοῦ ἐντύπου καὶ ὄχι τὸ κέρδος. Τὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς Μητροπόλεως μας διαθέτει χριστιανικὰ βιβλία ὅλων τῶν ἐκδοτικῶν οἰκῶν, Πατερικά, Ἀγιορείτικα, καθὼς ἐπίσης καὶ εἶδη λατρείας καὶ εὐσεβείας, ὅπως εἰκόνες, ἀγιορείτικο θυμίαμα, ἱερά σκευὴ, καντήλια, κομποσκοίνια, cd ψαλτικῆς, εἶδη δῶρων, κ.ἄ. Εἶναι ἀνοικτὸ ὅλες τὶς ἐργάσιμες ἡμέρες καὶ ὥρες (πρωῖ - ἀπόγευμα), μὲ ὑπεύθυνο τὸν κ. Ἑμμανουήλ Μποτωνάκη. Τηλ. ἐπικοινωνίας 28220 22128 (ἑσπ. 5).

ΔΩΡΕΕΣ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ίατρικό Κέντρο Χανίων	300€	Άνωνυμος	15.000€
Ίωάννης Χαλαζωνίτης	50€	Δήμαρχος Βουκολιών καί Δημοτικό Συμβούλιο Βουκολιών	200€
Οίκογ. Αίδ. Νικολάου Καπῆ εἰς μνήμην μητρός του Μαρίας Καπῆ	250€	Ἡγουμενοσυμβούλιο Ἱ. Μονῆς Γωνιάς	2.000€
Οίκογ. Θεοδώρου Καπῆ εἰς μνήμην μητρός του Μαρίας Καπῆ	50€	Ἐνορία Κακοδικίου	300€
Οίκογ. Ἀντωνίου Καπῆ εἰς μνήμην μητρός του Μαρίας Καπῆ	50€	Γεώργιος Γιακουμάκης εἰς μνήμην Ἀναστασίου καί Μαρίας Γιακουμάκη	20€
Οίκογ. Βασιλείου Καπῆ εἰς μνήμην μητρός του Μαρίας Καπῆ	50€	Βασιλική Μαυρομάτη εἰς μνήμη γονέων της	100€
Οίκογ. Βασιλικῆς Μπρεδάκη εἰς μνήμην μητρός της Μαρίας Καπῆ	50€	Οίκογ. Δημητρίου Γοναλάκη εἰς μνήμην του	500€
Βασίλειος καί Ὁλγα Μαζοκοπάκη εἰς μνήμην Μαρίας Καπῆ	50€	Εὐτύχιος Τζατζιμάκης	100€
Ἐνορία Δραπανιά	200€	Άνωνυμος	200€
Ἐνορία Παλαιοχώρας	1.000€	Ἱ. Κανατάκη	100€
Ἐνορία Βουκολιών Κισάμου	1.300€	Δημήτριος Κουκουράκης	20€
Άνωνυμος	50€	Κυριακή Σαριδάκη εἰς μνήμην συζύγου της Γεωργίου	200€
Ἀνδρονικάκης Ἐλευθέριος καί Δ.Σ. ΑΟΚ	200€	Γεώργιος Σαριδάκης	50€
Ἐμμανουήλ & Εὐτυχία Μαλαθράκη	100€	Γεωργία Λουφαρδάκη	50€
Ἐνορία Πλατάνου	300€	Αἰκατερίνη Κουτσουρελάκη ἀντί μνημοσύνου εἰς μνήμην συζύγου της Ἐμμανουήλ	50€
Τερεζάκης Γεώργιος	50€	Ἐμμανουήλ Σκουνάκης εἰς μνήμην ἀδελφοῦ του Ἰωάννου	50€
Τσαλαπάκης Δημήτριος	100€	Δέσποινα Μυλωνάκη	60€
Στάθης Ἀναστασία Ψαρρή	100€	Εἰρήνη Λιουδάκη εἰς μνήμην γονέων της Χρήστου & Χριστίνης	100€
Σύλλογος Κυριῶν & Δίδων Κουντούρας	250€	Ἐνορία Κρύας Βρύσης	200€
Ἐνορία Ταυρωνίτου – Πολεμαρχίου	300€	Γεωργία Φαραντάκη εἰς μνήμην συζύγου της Χριστοφόρου	70€
Κων/νος Χρυσοχεράκης	50€	Εὐαγγελία Γιανναδάκη	200€
Γεώργιος & Εὐτυχία Πευκιανάκη	100€	Οίκογ. Ἐμμανουήλ Ἀντ. Νικολουδάκη	100€
Ἀντώνιος & Αἰκατερίνη Τσαλαπάκη	50€	Ἰωάννα Παπουτσάκη	100€
Ἐνοριακό Συμβούλιο Ἀγ. Γεωργίου Πύργου	300€	Νικόλαος Λεβάκης	50€
Τερεζάκη Μαρία	50€	Ἐνορία Δρακώνας	300€
Οίκογ. Αἶδес. Ἰωάννου Στυλιανουδάκη	100€	Νικόλαος Ρεβελάκης	20€
Οίκογ. Ἐμμανουήλ Σκορδυλάκη	50€	Αἶδес. Νικόλαος Καπῆς εἰς μνήμην μητρός του Μαρίας Καπῆ	500€
Γεώργιος Νικηφοράκης	200€	Ἰωάννης Σεργεντάνης εἰς μνήμην Σπυρίδωνος Καστρινάκη	200€
Ἀσγουδάκη Σοφία	250€	Οίκογ. Ἡλία Κακαουνάκη εἰς μνήμην του	150€
Ἀριστέα Ἀνδρονικάκη	200€	Περσεφόνη Κουνιάκη εἰς μνήμην Βασιλείου Κουνιάκη	50€
Πρεσβυτέρα Ἄννα Λουπασάκη	200€		
Οίκογ. Εὐτυχίου Χορευτάκη	50€		
Ἐνορία Κουντούρας	200€		
Ἐνορία Μοθιαῶν	200€		
Φραντζεσκάκης Ἐμμανουήλ	50€		

“Ὁ ἐλεῶν πτωχόν Θεῶ δανεῖζει” (Παρ. 19,7)

Τό Έκκλησιαστικό Βιβλιοπωλείο τῆς Μητροπόλεως μας

Στό Βιβλιοπωλείο τῆς Μητροπόλεως μας
μπορεῖτε νά βρεῖτε:

ΒΙΒΛΙΑ
ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ
CD ΚΑΙ ΚΑΣΕΤΕΣ ΨΑΛΤΙΚΗΣ
ΕΙΚΟΝΕΣ - ΙΕΡΑ ΣΚΕΥΗ
ΜΟΣΧΟΘΥΜΙΑΜΑ - ΚΑΝΤΗΛΙΑ
ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ - ΚΟΜΒΟΣΧΟΙΝΙΑ
ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΑΛΛΑ

Ἑπεύθυνος: Μποτωνάκης Ἐμμανουήλ.

Ταχ. Διεύθυνσις: «Φαλδάρειον Οἶκημα» Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου

Τ.Κ. 734 00 ΚΙΣΑΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Τηλ. 2822022128 (ἔσωτ. 5)

